

NOUL COD FISCAL

TITLUL I

Dispoziții generale

CAPITOLUL I

Scopul și sfera de cuprindere a Codului fiscal

Scopul și sfera de cuprindere a Codului fiscal

Art. 1. – (1) Prezentul cod stabilește: cadrul legal privind impozitele, taxele și contribuțiile sociale obligatorii prevăzute la art. 2 alin. (2), care sunt venituri ale bugetului de stat, bugetelor locale, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, bugetului asigurărilor pentru șomaj și fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale; contribuabilii care au obligația să plătească aceste impozite, taxe și contribuții sociale; modul de calcul și de plată a acestora; procedura de modificare a acestor impozite, taxe și contribuții sociale. De asemenea, autorizează Ministerul Finanțelor Publice să elaboreze norme metodologice, instrucțiuni și ordine în aplicarea prezentului cod și a legilor de ratificare a convențiilor de evitare a dublei impuneri în aplicare.

(2) Cadrul legal de administrare a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale obligatorii reglementate de prezentul cod este stabilit prin Codul de procedură fiscală.

(3) Dacă orice prevedere a prezentului cod contravine unei prevederi a unui tratat la care România este parte, se aplică prevederea aceluia tratat.

(4) Orice măsură de natură fiscală care constituie ajutor de stat se acordă potrivit dispozițiilor legale în vigoare privind ajutorul de stat.

NORME METODOLOGICE

Prevederi privind respectarea regulilor de ajutor de stat

6. Facilitățile fiscale de natura ajutorului de stat, așa cum acesta este definit la art. 2 alin. (1) lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările ulterioare, se acordă cu respectarea prevederilor naționale și comunitare în domeniul ajutorului de stat.

Impozitele, taxele și contribuțiile sociale obligatorii reglementate de Codul fiscal

Art. 2. – (1) Impozitele și taxele reglementate prin prezentul cod sunt următoarele:

- a) impozitul pe profit;
- b) impozitul pe venit;
- c) impozitul pe veniturile microîntreprinderilor;
- d) impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți;
- e) impozitul pe reprezentanțe;
- f) taxa pe valoarea adăugată;
- g) accizele;
- h) impozitele și taxele locale;
- i) impozitul pe construcții.

(2) Contribuțiile sociale obligatorii reglementate prin prezentul cod sunt următoarele:

- a) contribuțiile de asigurări sociale, datorate bugetului asigurărilor sociale de stat;
- b) contribuția de asigurări sociale de sănătate, datorată bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate;
- c) contribuția asiguratorie pentru muncă, datorată bugetului general consolidat.

CAPITOLUL II

Aplicarea și modificarea Codului fiscal

Principiile fiscalității

Art. 3. – Impozitele și taxele reglementate de prezentul cod se bazează pe următoarele principii:

- a) *neutralitatea măsurilor fiscale* în raport cu diferitele categorii de investitori și capitaluri, cu forma de proprietate, asigurând prin nivelul impunerii condiții egale investitorilor, capitalului român și străin;
- b) *certitudinea impunerii*, prin elaborarea de norme juridice clare, care să nu conducă la interpretări arbitrare, iar termenele, modalitatea și sumele de plată să fie precis stabilite pentru fiecare plătitor, respectiv aceștia să poată urmări și înțelege sarcina fiscală ce le revine, precum și să poată determina influența deciziilor lor de management financiar asupra sarcinii lor fiscale;
- c) *justețea impunerii sau echitatea fiscală* asigură ca sarcina fiscală a fiecărui contribuabil să fie stabilită pe baza puterii contributive, respectiv în funcție de mărimea veniturilor sau a proprietăților acestuia;
- d) *eficiența impunerii* asigură niveluri similare ale veniturilor bugetare de la un exercițiu bugetar la altul prin menținerea randamentului impozitelor, taxelor și contribuțiilor în toate fazele ciclului economic, atât în perioadele de avânt economic, cât și în cele de criză;
- e) *predictibilitatea impunerii* asigură stabilitatea impozitelor, taxelor și contribuțiilor obligatorii, pentru o perioadă de timp de cel puțin un an, în care nu pot interveni modificări în sensul majorării sau introducerii de noi impozite, taxe și contribuții obligatorii.

Modificarea și completarea Codului fiscal

Art. 4. – (1) Prezentul cod se modifică și se completează prin lege, care intră în vigoare în termen de minimum 6 luni de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) În cazul în care prin lege se introduc impozite, taxe sau contribuții obligatorii noi, se majorează cele existente, se elimină sau se reduc facilități existente, acestea vor intra în vigoare cu data de 1 ianuarie a fiecărui an și vor rămâne nemodificate cel puțin pe parcursul aceluia an.

(3) În situația în care modificările și/sau completările se adoptă prin ordonanțe, se pot prevedea termene mai scurte de intrare în vigoare, dar nu mai puțin de 15 zile de la data publicării, cu excepția situațiilor prevăzute la alin. (2).

(4) Fac excepție de la prevederile alin. (1) și (2) modificările care decurg din angajamentele internaționale ale României.

Norme metodologice, instrucțiuni și ordine

Art. 5. – (1) Ministerul Finanțelor Publice are atribuția elaborării normelor necesare pentru aplicarea unitară a prezentului cod.

(2) În înțelesul prezentului cod, prin *norme* se înțelege norme metodologice, instrucțiuni și ordine.

(3) Normele metodologice sunt aprobate de Guvern, prin hotărâre, și sunt publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(4) Ordinele și instrucțiunile pentru aplicarea unitară a prezentului cod se emit de ministrul finanțelor publice și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Ordinele și instrucțiunile referitoare la proceduri de administrare a impozitelor și taxelor reglementate de prezentul cod, datorate bugetului general consolidat, cu excepția bugetelor locale, se emit de președintele Agenției Naționale de

Titlul I - Dispoziții generale

Administrare Fiscală, denumită în continuare A.N.A.F., și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Ordinele și instrucțiunile referitoare la proceduri de administrare a impozitelor și taxelor locale, reglementate de prezentul cod, se aprobă prin ordin comun al ministrului finanțelor publice și al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice.

(5) Sub sancțiunea nulității absolute, instituțiile publice din subordinea Guvernului, altele decât Ministerul Finanțelor Publice, nu pot elabora și emite norme care să aibă legătură cu prevederile prezentului cod, cu excepția celor prevăzute în prezentul cod.

(6) Anual, Ministerul Finanțelor Publice colectează și sistematizează toate normele în vigoare având legătură cu prevederile prezentului cod și publică această colecție oficială.

Aplicarea unitară a legislației

Art. 6. – Aplicarea unitară a prezentului cod și a legislației subsecvente acestuia se asigură prin Comisia fiscală centrală constituită potrivit Codului de procedură fiscală.

CAPITOLUL III Definiții

Definiții ale termenilor comuni

Art. 7. – În înțelesul prezentului cod, cu excepția titlurilor VII și VIII, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. *activitate dependentă* - orice activitate desfășurată de o persoană fizică într-o relație de angajare generatoare de venituri;

2. *activitate dependentă la funcția de bază* - orice activitate desfășurată în baza unui contract individual de muncă sau a unui statut special prevăzut de lege, declarată angajatorului ca funcție de bază de către angajat; în cazul în care activitatea se desfășoară pentru mai mulți angajatori, angajatul este obligat să declare numai angajatorului ales că locul respectiv este locul unde exercită funcția pe care o consideră de bază;

3. *activitate independentă* - orice activitate desfășurată de către o persoană fizică în scopul obținerii de venituri, care îndeplinește cel puțin 4 dintre următoarele criterii:

3.1. persoana fizică dispune de libertatea de alegere a locului și a modului de desfășurare a activității, precum și a programului de lucru;

3.2. persoana fizică dispune de libertatea de a desfășura activitatea pentru mai mulți clienți;

3.3. riscurile inerente activității sunt asumate de către persoana fizică ce desfășoară activitatea;

3.4. activitatea se realizează prin utilizarea patrimoniului persoanei fizice care o desfășoară;

3.5. activitatea se realizează de persoana fizică prin utilizarea capacității intelectuale și/sau a prestației fizice a acesteia, în funcție de specificul activității;

3.6. persoana fizică face parte dintr-un corp/ordin profesional cu rol de reprezentare, reglementare și supraveghere a profesiei desfășurate, potrivit actelor normative speciale care reglementează organizarea și exercitarea profesiei respective;

3.7. persoana fizică dispune de libertatea de a desfășura activitatea direct, cu personal angajat sau prin colaborare cu terțe persoane în condițiile legii;

NORME METODOLOGICE

1. (1) În aplicarea prevederilor art. 7 pct. 3 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare (Codul fiscal), se are în vedere ca raportul juridic încheiat între părți să conțină, în mod obligatoriu, clauze contractuale clare privind obiectul contractului, drepturile și obligațiile părților, astfel încât să nu rezulte existența unei relații de subordonare, ci libertatea persoanei fizice de a dispune în ceea ce privește desfășurarea activității. La încadrarea unei activități ca activitate

Titlul I - Dispoziții generale

independentă, părțile vor avea în vedere ca raportul juridic încheiat să reflecte conținutul economic real al tranzacției/activității.

(2) Criteriul privind libertatea persoanei de a alege locul, modul de desfășurare a activității, precum și programul de lucru este îndeplinit atunci când cele trei componente ale sale sunt îndeplinite cumulativ, în raportul juridic părțile pot conveni asupra datei, locului și programului de lucru în funcție de specificul activității și de celelalte activități pe care prestatorul le desfășoară.

(3) Persoana fizică dispune de libertatea de a desfășura activitatea chiar și pentru un singur client, dacă nu există o clauză de exclusivitate în desfășurarea activității.

(4) Riscurile asumate de prestator pot fi de natură profesională și economică, cum ar fi: incapacitatea de adaptare la timp și cu cele mai mici costuri la variațiile mediului economico-social, variabilitatea rezultatului economic, deteriorarea situației financiare, în funcție de specificul activității.

(5) În desfășurarea activității persoana fizică utilizează predominant bunurile din patrimoniul afacerii.

4. autoritate fiscală centrală - Ministerul Finanțelor Publice, instituție cu rolul de a coordona aplicarea unitară a prevederilor legislației fiscale;

5. autoritate fiscală competentă - Ministerul Finanțelor Publice și serviciile de specialitate ale autorităților administrației publice locale, după caz, care au responsabilități fiscale;

6. centrul intereselor vitale - locul de care relațiile personale și economice ale persoanei fizice sunt mai apropiate. În analiza relațiilor personale se va acorda atenție familiei soțului/soției, copilului/copiilor, persoanelor aflate în întreținerea persoanei fizice și care sosesc în România împreună cu aceasta, calitatea de membru într-o organizație caritabilă, religioasă, participarea la activități culturale sau de altă natură. În analiza relațiilor economice se va acorda atenție dacă persoana este angajat al unui angajator român, dacă este implicată într-o activitate de afaceri în România, dacă deține proprietăți imobiliare în România, conturi la bănci în România, carduri de credit/debit la bănci în România;

7. contract de leasing financiar - orice contract de leasing care îndeplinește cel puțin una dintre următoarele condiții:

a) riscurile și beneficiile dreptului de proprietate asupra bunului care face obiectul leasingului sunt transferate utilizatorului la momentul la care contractul de leasing produce efecte;

b) contractul de leasing prevede expres transferul dreptului de proprietate asupra bunului ce face obiectul leasingului către utilizator la momentul expirării contractului;

c) utilizatorul are opțiunea de a cumpăra bunul la momentul expirării contractului, iar valoarea reziduală exprimată în procente este mai mică sau egală cu diferența dintre durata normală de funcționare maximă și durata contractului de leasing, raportată la durata normală de funcționare maximă, exprimată în procente;

d) perioada de leasing depășește 80% din durata normală de funcționare maximă a bunului care face obiectul leasingului; în înțelesul acestei definiții, perioada de leasing include orice perioadă pentru care contractul de leasing poate fi prelungit;

e) valoarea totală a ratelor de leasing, mai puțin cheltuielile accesorii, este mai mare sau egală cu valoarea de intrare a bunului;

8. contract de leasing operațional - orice contract de leasing încheiat între locator și locatar, care transferă locatarului riscurile și beneficiile dreptului de proprietate, mai puțin riscul de valorificare a bunului la valoarea reziduală, și care nu îndeplinește niciuna dintre condițiile prevăzute la pct. 7 lit. b)-e); riscul de valorificare a bunului la valoarea reziduală există atunci când opțiunea de cumpărare nu este exercitată la începutul contractului sau când contractul de leasing prevede expres restituirea bunului la momentul expirării contractului;

9. comision - orice plată în bani sau în natură efectuată către un broker, un agent comisionar general sau către orice persoană asimilată unui broker sau unui agent comisionar general, pentru serviciile de intermediere efectuate în legătură cu o operațiune economică;

10. contribuții sociale obligatorii - prelevare obligatorie realizată în baza legii, care are ca scop protecția persoanelor fizice obligate a se asigura împotriva anumitor riscuri sociale, în schimbul cărora aceste persoane beneficiază de drepturile acoperite de respectiva prelevare;

11. dividend - o distribuție în bani sau în natură, efectuată de o persoană juridică unui participant, drept consecință a deținerii unor titluri de participare la acea persoană juridică, exceptând următoarele:

a) o distribuție de titluri de participare noi sau majorarea valorii nominale a titlurilor de participare existente, ca urmare a unei operațiuni de majorare a capitalului social, potrivit legii;

b) o distribuție efectuată în legătură cu dobândirea/răscumpărarea titlurilor de participare proprii de către persoana juridică;

Titlul I - Dispoziții generale

- c) o distribuire în bani sau în natură, efectuată în legătură cu lichidarea unei persoane juridice;
- d) o distribuire în bani sau în natură, efectuată cu ocazia reducerii capitalului social, potrivit legii;
- e) o distribuire de prime de emisiune, proporțional cu partea ce îi revine fiecărui participant;
- f) o distribuire de titluri de participare în legătură cu operațiuni de reorganizare, prevăzute la art. 32 și 33.

Se consideră dividende din punct de vedere fiscal și se supun aceluiași regim fiscal ca veniturile din dividende:

(i) câștigurile obținute de persoanele fizice din deținerea de titluri de participare, definite de legislația în materie, la organisme de plasament colectiv;

(ii) veniturile în bani și în natură distribuite de societățile agricole, cu personalitate juridică, constituite potrivit legislației în materie, unui participant la societatea respectivă drept consecință a deținerii părților sociale;

12. *dobânda* - orice sumă ce trebuie plătită sau primită pentru utilizarea banilor, indiferent dacă trebuie să fie plătită sau primită în cadrul unei datorii, în legătură cu un depozit sau în conformitate cu un contract de leasing financiar, vânzare cu plata în rate sau orice vânzare cu plata amânată;

13. *dreptul de autor și drepturile conexe* - constituie obiect al acestora operele originale de creație intelectuală în domeniul literar, artistic sau științific, oricare ar fi modalitatea de creație, modul sau forma de exprimare și independent de valoarea și destinația lor, operele derivate care au fost create plecând de la una sau mai multe opere preexistente, precum și drepturile conexe dreptului de autor și drepturile sui-generis, potrivit prevederilor Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare;

14. *entitate transparentă fiscal, cu/fără personalitate juridică* - orice asocieră, asocieră în participațiune, asocieri în baza contractelor de exploatare în participație, grup de interes economic, societate civilă sau altă entitate care nu este persoană impozabilă distinctă, fiecare asociat/participant fiind subiect de impunere în înțelesul impozitului pe profit sau pe venit, după caz;

15. *franciza* - sistem de comercializare bazat pe o colaborare continuă între persoane fizice sau juridice, independente din punct de vedere financiar, prin care o persoană, denumită francizor, acordă unei alte persoane, denumită beneficiar, dreptul de a exploata sau de a dezvolta o afacere, un produs, o tehnologie sau un serviciu;

16. *impozitul pe profit amânat* - impozitul plătit/recuperabil în perioadele viitoare în legătură cu diferențele temporare impozabile/deductibile dintre valoarea contabilă a unui activ sau a unei datorii și valoarea fiscală a acestora;

17. *know-how* - orice informație cu privire la o experiență industrială, comercială sau științifică care este necesară pentru fabricarea unui produs sau pentru aplicarea unui proces existent și a cărei dezvăluire către alte persoane nu este permisă fără autorizația persoanei care a furnizat această informație; în măsura în care provine din experiență, know-how-ul reprezintă ceea ce un producător nu poate ști din simpla examinare a produsului și din simpla cunoaștere a progresului tehnicii;

18. *locul conducerii efective* - locul în care se iau deciziile economice strategice necesare pentru conducerea activității persoanei juridice străine în ansamblul său și/sau locul unde își desfășoară activitatea directorul executiv și alți directori care asigură gestionarea și controlul activității acestei persoane juridice;

19. *metoda creditului fiscal* - o diminuare a impozitului pe venit sau a impozitului pe profit cu suma impozitului plătit în alt stat, conform convențiilor de evitare a dublei impuneri;

20. *metoda scutirii* - scutirea de impozit a venitului sau profitului obținut în alt stat, luând în considerare acel venit sau profit pentru determinarea cotei de impozit aplicabile pentru venitul/profitul total obținut, cota de impozit determinată aplicându-se numai asupra venitului/profitului rămas după deducerea venitului/profitului obținut în acel alt stat, conform convenției pentru evitarea dublei impuneri aplicabile;

21. *mijloc fix* - orice imobilizare corporală, care este deținută pentru a fi utilizată în producția sau livrarea de bunuri ori în prestarea de servicii, pentru a fi închiriată terților sau în scopuri administrative, dacă are o durată normală de utilizare mai mare de un an și o valoare egală sau mai mare decât limita stabilită prin hotărâre a Guvernului;

Titlul I - Dispoziții generale

22. *nerezident* - orice persoană juridică străină, orice persoană fizică nerezidentă și orice alte entități străine, inclusiv organisme de plasament colectiv în valori mobiliare fără personalitate juridică, care nu sunt înregistrate în România, potrivit legii;

23. *operațiuni cu instrumente financiare* - orice transfer, exercitare sau executare a unui instrument financiar, definit de legislația în materie din statul în care a fost emis, indiferent de piața/locul de tranzacționare unde are loc operațiunea;

24. *organizație nonprofit* - orice asociație, fundație, casă de ajutor reciproc sau federație înființată în România, în conformitate cu legislația în vigoare, dar numai dacă veniturile și activele asociației, casei de ajutor reciproc, fundației sau federației sunt utilizate pentru o activitate de interes general, comunitar sau fără scop patrimonial;

25. *participant* - orice persoană care este proprietarul unui titlu de participare;

26. *persoane afiliate* - o persoană este afiliată dacă relația ei cu altă persoană este definită de cel puțin unul dintre următoarele cazuri:

a) o persoană fizică este afiliată cu altă persoană fizică dacă acestea sunt soț/soție sau rude până la gradul al III-lea inclusiv;

b) o persoană fizică este afiliată cu o persoană juridică dacă persoana fizică deține, în mod direct sau indirect, inclusiv deținerile persoanelor afiliate, minimum 25% din valoarea/numărul titlurilor de participare sau al drepturilor de vot ale unei persoane juridice ori dacă controlează în mod efectiv persoana juridică;

c) o persoană juridică este afiliată cu altă persoană juridică dacă cel puțin aceasta deține, în mod direct sau indirect, inclusiv deținerile persoanelor afiliate, minimum 25% din valoarea/numărul titlurilor de participare sau al drepturilor de vot la cealaltă persoană juridică ori dacă controlează în mod efectiv aceea persoană juridică;

d) o persoană juridică este afiliată cu altă persoană juridică dacă o persoană deține, în mod direct sau indirect, inclusiv deținerile persoanelor afiliate, minimum 25% din valoarea/numărul titlurilor de participare sau al drepturilor de vot la cealaltă persoană juridică ori dacă controlează în mod efectiv aceea persoană juridică.

Între persoane afiliate, prețul la care se transferă bunurile corporale sau necorporale ori se prestează servicii reprezintă *preț de transfer*;

NORME METODOLOGICE

2. (1) În scopul aplicării prevederilor art. 7 pct. 26 din Codul fiscal, se consideră că o persoană controlează în mod efectiv o persoană juridică dacă se stabilește faptul că, atât din punct de vedere faptic cât și legal, prin utilizarea informațiilor și/sau a documentelor, administratorul/personalul de conducere, are capacitatea de decizie asupra activității persoanei juridice vizate, prin încheierea de tranzacții cu alte persoane juridice care sunt sub controlul aceluiași administrator/personal de conducere sau că persoana de conducere din cadrul persoanei juridice este acționar sau administrator în cadrul persoanei juridice vizate. Pentru justificarea controlului exercitat în mod efectiv sunt luate în considerare contractele încheiate între persoanele vizate, drepturile atribuite prin: acte constitutive ale persoanelor juridice, procuri, contracte de muncă sau de prestări de servicii.

(2) Prevederile art. 7 pct. 26 lit. d) din Codul fiscal stabilesc o relație de afiliere între două persoane juridice pentru cazul în care o persoană terță deține, în mod direct sau indirect, inclusiv deținerile persoanelor sale afiliate, minimum 25% din valoarea/numărul titlurilor de participare sau al drepturilor de vot atât la prima persoană juridică, cât și la cea de-a doua.

27. *persoană fizică nerezidentă* - orice persoană fizică ce nu îndeplinește condițiile prevăzute la pct. 28, precum și orice persoană fizică cetățean străin cu statut diplomatic sau consular în România, cetățean străin care este funcționar ori angajat al unui organism internațional și interguvernamental înregistrat în România, cetățean străin care este funcționar sau angajat al unui stat străin în România și membrii familiilor acestora;

28. *persoană fizică rezidentă* - orice persoană fizică ce îndeplinește cel puțin una dintre următoarele condiții:

a) are domiciliul în România;

b) centrul intereselor vitale ale persoanei este amplasat în România;

c) este prezentă în România pentru o perioadă sau mai multe perioade care depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive, care se încheie în anul calendaristic vizat;

d) este cetățean român care lucrează în străinătate, ca funcționar sau angajat al României într-un stat străin;

29. *persoană juridică română* - orice persoană juridică ce a fost înființată și funcționează în conformitate cu legislația României;

30. *persoană juridică înființată potrivit legislației europene* - orice persoană juridică constituită în condițiile și prin mecanismele prevăzute de reglementările europene;

31. *persoană juridică străină* - orice persoană juridică ce nu este persoană juridică română și orice persoană juridică înființată potrivit legislației europene care nu are sediul social în România;

32. *preț de piață* - suma care ar fi plătită de un client independent unui furnizor independent în același moment și în același loc, pentru același bun sau serviciu ori pentru unul similar, în condiții de concurență loială;

33. *principiul valorii de piață* - atunci când condițiile stabilite sau impuse în relațiile comerciale sau financiare între două persoane afiliate diferă de acelea care ar fi existat între persoane independente, orice profituri care în absența condițiilor respective ar fi fost realizate de una dintre persoane, dar nu au fost realizate de aceasta din cauza condițiilor respective, pot fi incluse în profiturile acelei persoane și impozitate corespunzător;

34. *profesii liberale* - acele ocupații exercitate pe cont propriu de persoane fizice, potrivit actelor normative speciale care reglementează organizarea și exercitarea profesiei respective;

35. *proprietate imobiliară* - orice teren, clădire sau altă construcție ridicată ori încorporată într-un teren;

36. *redevență*:

36.1. (1) Se consideră redevență plățile de orice natură primite pentru folosirea ori dreptul de folosință al oricăruia dintre următoarele:

a) drept de autor asupra unei lucrări literare, artistice sau științifice, inclusiv asupra filmelor, benzilor pentru emisiunile de radio sau de televiziune, precum și efectuarea de înregistrări audio, video;

b) dreptul de a efectua înregistrări audio, video, respectiv spectacole, emisiuni, evenimente sportive sau altele similare, și dreptul de a le transmite sau retransmite către public, direct sau indirect, indiferent de modalitatea tehnică de transmitere - inclusiv prin cablu, satelit, fibre optice sau tehnologii similare;

c) orice brevet, invenție, inovație, licență, marcă de comerț sau de fabrică, franciză, proiect, desen, model, plan, schiță, formulă secretă sau procedeu de fabricație ori software;

d) orice echipament industrial, comercial sau științific, container, cablu, conductă, satelit, fibră optică sau tehnologii similare;

e) orice know-how;

f) numele sau imaginea oricărei persoane fizice sau alte drepturi similare referitoare la o persoană fizică.

36.2. (2) Nu se consideră redevență în sensul prezentei legi:

a) plățile pentru achiziționarea integrală a oricărei proprietăți sau a oricărui drept de proprietate asupra tuturor elementelor menționate la alin. (1);

b) plățile pentru achizițiile de software destinate exclusiv operării respectivului software, inclusiv pentru instalarea, implementarea, stocarea, personalizarea sau actualizarea acestuia;

c) plățile pentru achiziționarea integrală a unui drept de autor asupra unui software sau a unui drept limitat de a-l copia exclusiv în scopul folosirii acestuia de către utilizator sau în scopul vânzării acestuia în cadrul unui contract de distribuție;

d) plățile pentru obținerea drepturilor de distribuție a unui produs sau serviciu, fără a da dreptul la reproducere;

e) plățile pentru accesul la sateliți prin închirierea de transpondere sau pentru utilizarea unor cabluri ori conducte pentru transportul energiei, gazelor sau petrolului, în situația în care clientul nu se află în posesia transponderelor, cablurilor, conductelor, fibrelor optice sau unor tehnologii similare;

f) plățile pentru utilizarea serviciilor de telecomunicații din acordurile de roaming, a frecvențelor radio, a comunicațiilor electronice între operatori;

37. *rezident* - orice persoană juridică română, orice persoană juridică străină având locul de exercitare a conducerii efective în România, orice persoană juridică cu sediul social în România, înființată potrivit legislației europene, și orice persoană fizică rezidentă;

38. *România* - teritoriul de stat al României, inclusiv marea sa teritorială și spațiul aerian de deasupra teritoriului și mării teritoriale, asupra cărora România își exercită suveranitatea, precum și zona contiguă, platoul continental și zona economică exclusivă, asupra cărora România își exercită drepturile

suverane și jurisdicția în conformitate cu legislația sa și potrivit normelor și principiilor dreptului internațional;

39. *stock option plan* – un program inițiat în cadrul unei persoane juridice prin care se acordă angajaților, administratorilor și/sau directorilor acesteia sau ai persoanelor juridice afiliate ei, prevăzute la pct. 26 lit. c) și d), dreptul de a achiziționa la un preț preferențial sau de a primi cu titlu gratuit un număr determinat de titluri de participare, definite potrivit pct. 40, emise de entitatea respectivă.

Pentru calificarea unui program ca fiind *stock option plan*, programul respectiv trebuie să cuprindă o perioadă minimă de un an între momentul acordării dreptului și momentul exercitării acestuia (achiziționării titlurilor de participare);

40. *titlu de participare* - orice acțiune sau altă parte socială într-o societate în nume colectiv, societate în comandită simplă, societate pe acțiuni, societate în comandită pe acțiuni, societate cu răspundere limitată sau într-o altă persoană juridică ori la un fond deschis de investiții;

41. *titlu de valoare* - orice titlu de participare și orice instrumente financiare calificate astfel prin legislația în materie din statul în care au fost emise;

42. *transfer* - orice vânzare, cesiune sau înstrăinare a dreptului de proprietate, schimbul unui drept de proprietate cu servicii ori cu un alt drept de proprietate, precum și transferul masei patrimoniale fiduciare în cadrul operațiunii de fiducie potrivit Codului civil;

43. *transport internațional* - orice activitate de transport pasageri sau bunuri efectuat de o întreprindere în trafic internațional, precum și activitățile auxiliare, strâns legate de această operare și care nu constituie activități separate de sine stătătoare. Nu reprezintă transport internațional cazurile în care transportul este operat exclusiv între locuri aflate pe teritoriul României;

44. *valoarea fiscală* reprezintă:

a) valoarea de înregistrare în patrimoniu, potrivit reglementărilor contabile aplicabile - pentru active și pasive, altele decât cele menționate la lit. b)-d);

b) valoarea de achiziție sau de aport, utilizată pentru calculul profitului impozabil - pentru titlurile de participare. În valoarea fiscală se includ și evaluările înregistrate potrivit reglementărilor contabile aplicabile. Valoarea de aport se determină în funcție de modalitățile de constituire a capitalului social, categoria activelor aduse ca aport sau modalitatea de impozitare a aportului, potrivit normelor metodologice;

c) costul de achiziție, de producție sau valoarea de piață a mijloacelor fixe dobândite cu titlu gratuit ori constituite ca aport, la data intrării în patrimoniul contribuabilului, utilizată pentru calculul amortizării fiscale, după caz - pentru mijloace fixe amortizabile și terenuri. În valoarea fiscală se includ și reevaluările contabile efectuate potrivit legii. În cazul în care se efectuează reevaluări ale mijloacelor fixe amortizabile care determină o descreștere a valorii acestora sub costul de achiziție, de producție sau al valorii de piață a mijloacelor fixe dobândite cu titlu gratuit ori constituite ca aport, după caz, valoarea fiscală rămasă neamortizată a mijloacelor fixe amortizabile se recalculează până la nivelul celei stabilite pe baza costului de achiziție, de producție sau a valorii de piață a mijloacelor fixe dobândite cu titlu gratuit ori constituite ca aport, după caz. În situația reevaluării terenurilor care determină o descreștere a valorii acestora sub costul de achiziție sau sub valoarea de piață a celor dobândite cu titlu gratuit ori constituite ca aport, după caz, valoarea fiscală este costul de achiziție sau valoarea de piață a celor dobândite cu titlu gratuit ori constituite ca aport, după caz;

d) valoarea deductibilă la calculul profitului impozabil - pentru provizioane și rezerve;

e) valoarea de achiziție sau de aport utilizată pentru calculul câștigului sau al pierderii, în înțelesul impozitului pe venit - pentru titlurile de valoare.

În cazul titlurilor de valoare primite sub forma avantajelor de către contribuabilii care obțin venituri din salarii și asimilate salariilor, altele decât cele dobândite în cadrul sistemului *stock options plan*, valoarea fiscală este valoarea de piață la momentul dobândirii titlurilor de valoare;

45. *valoarea fiscală pentru contribuabilii care aplică reglementările contabile conforme cu standardele internaționale de raportare financiară* reprezintă și:

a) pentru imobilizările necorporale, în valoarea fiscală se includ și reevaluările efectuate potrivit reglementărilor contabile. În cazul în care se efectuează reevaluări ale imobilizărilor necorporale care determină o descreștere a valorii acestora sub valoarea rămasă neamortizată stabilită în baza valorii de înregistrare în patrimoniu, valoarea fiscală rămasă neamortizată a imobilizărilor necorporale se recalculează până la nivelul celei stabilite pe baza valorii de înregistrare în patrimoniu;

b) în cazul în care se trece de la modelul reevaluării la modelul bazat pe cost, în valoarea fiscală a activelor și pasivelor stabilită potrivit regulilor prevăzute la pct. 44, cu excepția mijloacelor fixe amortizabile și a terenurilor, nu se include actualizarea cu rata inflației;

c) în cazul în care se trece de la modelul reevaluării la modelul bazat pe cost, din valoarea fiscală a mijloacelor fixe amortizabile și a terenurilor se scad reevaluările efectuate potrivit reglementărilor contabile și se include actualizarea cu rata inflației;

d) pentru proprietățile imobiliare clasificate ca investiții imobiliare, valoarea fiscală este reprezentată de costul de achiziție, de producție sau de valoarea de piață a investițiilor imobiliare dobândite cu titlu gratuit ori constituite ca aport la data intrării în patrimoniul contribuabilului, utilizată pentru calculul amortizării fiscale, după caz. În valoarea fiscală se includ și evaluările efectuate potrivit reglementărilor contabile. În cazul în care se efectuează evaluări ale investițiilor imobiliare care determină o descreștere a valorii acestora sub valoarea rămasă neamortizată stabilită în baza costului de achiziție/producție sau valorii de piață a investițiilor imobiliare dobândite cu titlu gratuit ori constituite ca aport, valoarea fiscală rămasă neamortizată a investițiilor imobiliare se recalculează până la nivelul celei stabilite pe baza costului de achiziție/producție sau valorii de piață, după caz, a investițiilor imobiliare;

e) pentru mijloacele fixe amortizabile clasificate ca active biologice, valoarea fiscală este reprezentată de costul de achiziție, de producție sau de valoarea de piață în cazul celor dobândite cu titlu gratuit ori constituite ca aport la data intrării în patrimoniul contribuabilului, după caz, utilizată pentru calculul amortizării fiscale. În valoarea fiscală se includ și evaluările efectuate potrivit reglementărilor contabile. În cazul în care se efectuează evaluări ale activelor biologice care determină o descreștere a valorii acestora sub valoarea rămasă neamortizată stabilită în baza costului de achiziție/producție sau valorii de piață în cazul celor dobândite cu titlu gratuit ori constituite ca aport, valoarea fiscală rămasă neamortizată a activelor biologice se recalculează până la nivelul celei stabilite pe baza costului de achiziție/producție sau a valorii de piață, după caz;

46. *reținere la sursă* (numită și "*reținere prin stopaj la sursă*") - metodă de colectare a impozitelor și contribuțiilor sociale obligatorii prin care plătitorii de venituri au obligația, potrivit legii, de a le calcula, reține, declara și plăti;

47. *impozite și contribuții sociale obligatorii cu reținere la sursă sau reținute prin stopaj la sursă* - acele impozite și contribuții sociale reglementate în prezentul cod pentru care plătitorii de venituri au obligația să aplice metoda privind reținerea la sursă sau reținerea prin stopaj la sursă.

Definiția sediului permanent

Art. 8. - (1) În înțelesul prezentului cod, *sediul permanent* este un loc prin care se desfășoară integral sau parțial activitatea unui nerezident, fie direct, fie printr-un agent dependent. La definirea sediului permanent se au în vedere comentariile de la art. 5 „Sediul permanent” din modelul convenției de evitare a dublei impuneri al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.

(2) Un sediu permanent presupune un loc de conducere, sucursală, birou, fabrică, magazin, atelier, precum și o mină, un puț de țigăi sau gaze, o carieră sau alte locuri de extracție a resurselor naturale, precum și locul în care continuă să se desfășoare o activitate cu activele și pasivele unei persoane juridice române care intră într-un proces de reorganizare prevăzut la art. 33.

(3) Un sediu permanent presupune un șantier de construcții, un proiect de construcție, ansamblu sau montaj sau activități de supervizare legate de acestea, numai dacă șantierul, proiectul sau activitățile durează mai mult de 6 luni.

(4) Prin derogare de la prevederile alin. (1)-(3), un sediu permanent nu presupune următoarele:

a) folosirea unei instalații numai în scopul depozitării sau al expunerii produselor ori bunurilor ce aparțin nerezidentului;

b) menținerea unui stoc de produse sau bunuri ce aparțin unui nerezident numai în scopul de a fi depozitate sau expuse;

c) menținerea unui stoc de produse sau bunuri ce aparțin unui nerezident numai în scopul de a fi procesate de către o altă persoană;

d) vânzarea de produse sau bunuri ce aparțin unui nerezident, care au fost expuse în cadrul unor expoziții sau târguri fără caracter permanent ori ocazionale, dacă produsele ori bunurile sunt vândute nu mai târziu de o lună după încheierea târgului sau a expoziției;

e) păstrarea unui loc fix de activitate numai în scopul achiziționării de produse sau bunuri ori culegerii de informații pentru un nerezident;

f) păstrarea unui loc fix de activitate numai în scopul desfășurării de activități cu caracter pregătitor sau auxiliar de către un nerezident;

g) păstrarea unui loc fix de activitate numai pentru o combinație a activităților prevăzute la lit. a)-f), cu condiția ca întreaga activitate desfășurată în locul fix să fie de natură preparatorie sau auxiliară.

(5) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și (2), un nerezident este considerat a avea un sediu permanent în România, în ceea ce privește activitățile pe care o persoană, alta decât un agent cu statut independent, le întreprinde în numele nerezidentului, dacă persoana acționează în România în numele nerezidentului și dacă este îndeplinită una din următoarele condiții:

a) persoana este autorizată și exercită în România autoritatea de a încheia contracte în numele nerezidentului, cu excepția cazurilor în care activitățile respective sunt limitate la cele prevăzute la alin. (4) lit. a)-f);

b) persoana menține în România un stoc de produse sau bunuri din care livrează produse sau bunuri în numele nerezidentului.

(6) Un nerezident nu se consideră că are un sediu permanent în România dacă doar desfășoară activitate în România prin intermediul unui broker, agent, comisionar general sau al unui agent intermediar având un statut independent, în cazul în care această activitate este activitatea obișnuită a agentului, conform descrierii din documentele constitutive. Dacă activitățile unui astfel de agent sunt desfășurate integral sau aproape integral în numele nerezidentului, iar în relațiile comerciale și financiare dintre nerezident și agent există condiții diferite de acelea care ar exista între persoane independente, agentul nu se consideră ca fiind agent cu statut independent.

(7) Un nerezident nu se consideră că are un sediu permanent în România numai dacă acesta controlează sau este controlat de un rezident ori de o persoană ce desfășoară o activitate în România prin intermediul unui sediu permanent sau altfel.

(8) Persoanele juridice române, persoanele fizice rezidente, precum și persoanele juridice străine care desfășoară activitate în România printr-un sediu permanent/sediu permanent desemnat, beneficiare ale unor prestări de servicii de natura activităților de lucrări de construcții, montaj, supraveghere, consultanță, asistență tehnică și orice alte activități, executate de persoane juridice străine sau fizice nerezidente pe teritoriul României, au obligația să înregistreze contractele încheiate cu acești parteneri la organele fiscale competente, potrivit procedurii instituite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală. Contractele încheiate pentru activități desfășurate în afara teritoriului României nu fac obiectul înregistrării potrivit prezentelor dispoziții. Pentru încadrarea ca sediu permanent a unui șantier de construcții sau a unui proiect de construcție, ansamblu ori montaj sau a activităților de supraveghere legate de acestea și a altor activități similare se va avea în vedere data de începere a activității din contractele încheiate sau orice alte informații ce probează începerea activității. Perioadele consumate pentru realizarea unor contracte conexe care sunt legate în mod direct cu primul contract ce a fost executat se adaugă la perioada care s-a consumat la realizarea contractului de bază.

(9) În înțelesul prezentului cod, sediul permanent al unei persoane fizice se consideră a fi *baza fixă*.

NORME METODOLOGICE

---

3. (1) În aplicarea prevederilor art. 8 din Codul fiscal, sintagma „*loc prin care se desfășoară integral sau parțial activitatea*” acoperă orice fel de clădiri, echipamente sau instalații utilizate pentru desfășurarea activității nerezidentului, indiferent dacă acestea sunt ori nu utilizate exclusiv în acest scop. Un loc de activitate există și dacă nerezidentul dispune doar de un spațiu, nefiind necesare clădiri pentru desfășurarea activității sale. Nu este important dacă clădirile, echipamentele sau instalațiile sunt deținute în proprietate, sunt închiriate ori se găsesc în alt fel la dispoziția nerezidentului. Un loc de activitate poate fi constituit de o tarabă în piață sau poate fi situat în clădirea unei alte societăți, atunci când un nerezident are în permanență la dispoziție clădirea sau părți ale acesteia.

(2) Este suficient ca un nerezident să aibă la dispoziția sa un spațiu utilizat pentru activități economice pentru ca acesta să constituie un loc de activitate, nefiind necesar niciun înscris prin care să se facă referință la dreptul de utilizare a respectivului spațiu.

(3) Deși nu este necesar niciun înscris prin care să se facă referință la dreptul de utilizare a respectivului spațiu, pentru ca locul respectiv să constituie sediu permanent, simpla prezență a unui nerezident într-o anumită locație nu înseamnă că locația respectivă se găsește la dispoziția aceluși nerezident. Acest principiu este ilustrat de următoarele situații în care reprezentanții ai unui nerezident sunt prezenți în spațiile unei alte societăți:

a) Un vânzător care își vizitează cu regularitate un client principal pentru a primi comenzi și se întâlnește cu directorul de achiziții sau persoana care ocupă o funcție similară în biroul acestuia. În acest caz, clădirea clientului nu se află la dispoziția societății pentru care lucrează vânzătorul și nu constituie un loc fix de activitate prin care se desfășoară activitățile nerezidentului. Cu toate acestea, în funcție de situația existentă, se poate aplica art. 8 alin. (5) din Codul fiscal pentru a considera că există un sediu permanent.

b) Un angajat al unei societăți cărui i se permite, pe o perioadă lungă de timp, să utilizeze un birou în sediul unei alte societăți pentru a asigura respectarea de către societatea din urmă a obligațiilor asumate prin contractul încheiat cu prima societate. În acest caz, angajatul desfășoară activități legate de obiectul primei societăți, iar biroul ce se găsește la dispoziția sa în sediul celeilalte societăți va constitui un sediu permanent al angajatorului său, dacă biroul este pus la dispoziția sa pe o perioadă de timp suficient de lungă pentru a constitui un „loc de activitate” și dacă activitățile efectuate acolo nu intră în categoriile de activități precizate la art. 8 alin. (4) din Codul fiscal.

c) O societate de transport rutier care folosește zilnic, o perioadă limitată, o platformă de livrare din depozitul clientului său, pentru a livra mărfuri achiziționate de acel client. În acest caz, nu se consideră că societatea de transport rutier are acel loc la dispoziția sa pentru a fi considerat sediu permanent.

d) Un zugrav care, timp de 2 ani, petrece 3 zile pe săptămână într-o clădire de birouri ce aparține principalului lui client. În acest caz, prezența zugravului în acea clădire de birouri în care își desfășoară activitatea, respectiv zugrăvește, constituie un sediu permanent al zugravului.

(4) Cuvintele „*prin care*” trebuie să se aplice în toate situațiile în care activitățile economice sunt desfășurate într-o anumită locație ce este la dispoziția societății în acest scop. Astfel, se va considera că o societate angajată pentru pavarea unui drum își desfășoară activitatea „*prin*” locația în care are loc activitatea.

(5) Locul de activitate trebuie să fie „*fix*”, astfel încât să existe o legătură între locul de activitate și un anumit punct geografic. Nu este importantă perioada de timp în care o societate a unui stat contractant operează în celălalt stat contractant dacă nu face acest lucru într-un loc distinct, dar nu înseamnă că echipamentul ce constituie locul de activitate trebuie să fie efectiv fixat pe sol. Este suficient ca echipamentul să rămână într-un anumit loc. Dacă există mai multe locuri de activitate și dacă celelalte condiții ale sediului permanent sunt îndeplinite, la fiecare dintre aceste locuri, societatea va avea mai multe sedii permanente. Se consideră că există un singur loc de activitate atunci când o anumită locație, în interiorul căreia sunt deplasate activitățile, poate fi identificată ca formând un tot unitar din punct de vedere comercial și geografic, în ceea ce privește activitatea respectivă. Acest principiu poate fi ilustrat prin exemple:

a) O mină constituie un singur loc de activitate, chiar dacă activitățile pot fi deplasate dintr-o locație în alta în interiorul acelei mine, deoarece mina respectivă constituie o singură unitate geografică și comercială din punct de vedere al activității miniere. Un „hotel de birouri” în care o firmă de consultanță închiriază în mod regulat diferite birouri este considerat ca fiind un singur loc de activitate pentru acea firmă, deoarece, în acest caz, clădirea constituie un tot unitar din punct de vedere geografic, iar hotelul este unicul loc de activitate al acelei firme de consultanță. O stradă pietonală, o piață deschisă sau un târg în care își fixează standul un comerciant reprezintă unicul loc de activitate al respectivului comerciant.

b) Faptul că activitățile pot fi desfășurate într-o zonă geografică limitată nu are ca rezultat considerarea acelei zone geografice ca fiind loc unic de activitate. Astfel, atunci când un zugrav lucrează succesiv în cadrul unei serii de contracte fără legătură între ele pentru mai mulți clienți diferiți, într-o clădire de birouri, fără să existe contract pentru zugrăvirea întregii clădiri, clădirea nu este considerată ca unic loc de activitate. Dacă însă un zugrav efectuează, în cadrul unui singur contract, lucrări în toată clădirea pentru un singur client, acest contract reprezintă un singur proiect și clădirea în ansamblul său este un singur loc de activitate pentru lucrările de zugrăvit, deoarece constituie un tot unitar din punct de vedere comercial și geografic.

c) O zonă în care activitățile sunt desfășurate ca parte a unui singur proiect ce constituie un tot unitar din punct de vedere comercial și care nu întrunește aceleași condiții din punct de vedere geografic nu constituie un loc unic de activitate. Astfel, atunci când un consultant lucrează în diferite sucursale din locații diferite în cadrul unui singur proiect de instruire profesională a angajaților unei bănci, fiecare sucursală este considerată separat. Dacă însă respectivul consultant se deplasează dintr-un birou în altul în cadrul aceleiași sucursale, se va considera că el rămâne în același loc de activitate. Locația unică a sucursalei se încadrează în condiția de tot unitar din punct de vedere geografic, situație care lipsește în cazul în care consultantul se deplasează între sucursale aflate în locații diferite.

(6) Deoarece locul de activitate trebuie să fie fix, se consideră sediu permanent dacă acel loc de activitate are permanență. Se consideră astfel că există un sediu permanent atunci când locul de activitate a fost menținut pe o perioadă mai lungă de 6 luni. Astfel, în cazul activităților a căror natură

este repetitivă, fiecare perioadă în care este utilizat locul de activitate trebuie analizată în combinație cu numărul de ocazii în care s-a utilizat respectivul loc, care se pot întinde pe un număr de ani.

Un loc de activitate poate totuși să constituie un sediu permanent, chiar dacă există doar pentru o perioadă scurtă de timp. Astfel:

a) Întreruperile temporare de activitate nu determină încetarea existenței sediului permanent. Când un anumit loc de activitate este utilizat numai în intervale scurte de timp, dar aceste utilizări au loc cu regularitate pe perioade lungi, locul de activitate nu trebuie considerat ca fiind de natură strict temporară.

b) Situațiile în care un loc de activitate este utilizat pe perioade foarte scurte de timp de mai multe societăți conduse de aceeași persoană sau de persoane asociate.

c) Atunci când un loc de activitate care a fost la început conceput pentru a fi utilizat pe o perioadă de timp scurtă, încât nu constituia sediu permanent, dar a fost menținut mai mult, devine un loc fix de activitate și se transformă retroactiv în sediu permanent. Un loc de activitate poate de asemenea constitui un sediu permanent de la înființarea sa, chiar dacă a existat doar pe o perioadă scurtă de timp, dacă acesta a fost lichidat înainte de termen datorită unor situații deosebite, cum ar fi eșecul investiției.

(7) Pentru ca un loc de activitate să constituie sediu permanent, societatea ce îl utilizează trebuie să își desfășoare integral sau parțial activitățile prin acel loc de activitate. Activitatea nu trebuie să fie permanentă în sensul că nu există întreruperi ale operațiunilor, ci operațiunile trebuie desfășurate cu regularitate.

(8) Atunci când activele corporale, precum utilajele, echipamentele industriale, comerciale sau științifice, clădirile, ori activele necorporale, precum brevetele, procedurile și alte proprietăți similare, sunt închiriate sau acordate în leasing unor terți printr-un loc fix de activitate menținut de o persoană juridică străină în România, această activitate va conferi locului de activitate caracterul de sediu permanent. Același lucru este valabil și atunci când printr-un loc fix de activitate este furnizat capital. Dacă o persoană juridică străină închiriaza sau acordă în leasing utilaje, echipamente, clădiri sau proprietăți necorporale unei societăți din România fără ca pentru această închiriere să mențină un loc fix de activitate, atunci utilajele, echipamentele, clădirile sau proprietățile necorporale închiriate nu constituie un sediu permanent al locatorului, cu condiția ca obiectul contractului să fie limitat la simpla închiriere a utilajelor sau echipamentelor. Acesta este și cazul când locatorul furnizează personal, ulterior instalării, pentru a opera echipamentul, cu condiția ca responsabilitatea acestuia să fie limitată la operarea și întreținerea echipamentului sub conducerea, responsabilitatea și controlul locatorului. Dacă personalul are responsabilități mai largi, cum ar fi participarea la deciziile privind lucrările în care va fi utilizat echipamentul, sau dacă operează, asigură servicii, inspectează și întreține echipamentul sub responsabilitatea și controlul locatorului, atunci activitatea locatorului poate depăși simpla închiriere a echipamentului și poate constitui o activitate antreprenorială. În acest caz se consideră că există un sediu permanent dacă este îndeplinit criteriul permanenței.

(9) Activitatea unei societăți este desfășurată în principal de către antreprenor sau de către personal aflat într-o relație de angajare retribuită cu societatea. Acest personal include angajați și alte persoane care primesc instrucțiuni de la societate ca agenți dependenți. Prerogativele acestui personal în relațiile sale cu terți sunt irelevante. Nu are nicio importanță dacă agentul dependent este autorizat sau nu să încheie contracte, dacă lucrează la locul fix de activitate. Un sediu permanent este considerat și dacă activitatea societății este desfășurată în principal cu ajutorul echipamentului automatizat, activitățile personalului fiind limitate la montarea, operarea, controlarea și întreținerea acestui echipament. Deci, mașinile cu câștiguri, automatele cu vânzare și celelalte echipamente similare instalate de o societate a unui stat în celălalt stat constituie un sediu permanent în funcție de desfășurarea de către societate și a altor activități în afară de instalarea inițială a mașinilor. Nu există un sediu permanent atunci când societatea doar instalează mașinile și apoi le închiriaza altor societăți. Un sediu permanent există atunci când societatea care instalează mașinile se ocupă pe cont propriu și de operarea acestora și de întreținerea lor. Același lucru este valabil și atunci când mașinile sunt operate și întreținute de un agent dependent al societății.

(10) Un sediu permanent există imediat ce societatea începe să își desfășoare activitatea printr-un loc fix de activitate. Acesta este cazul atunci când societatea pregătește activitatea pentru care va servi permanent locul de activitate. Perioada de timp în care locul fix de activitate este înființat de către societate nu trebuie luată în calcul, cu condiția ca această activitate să difere substanțial de activitatea pentru care va servi permanent locul de activitate. Sediul permanent va înceta să existe odată cu renunțarea la locul fix de activitate sau odată cu încetarea oricărei activități desfășurate prin acesta, respectiv atunci când toate actele și măsurile ce au legătură cu activitățile anterioare ale sediului permanent sunt încheiate, cum ar fi finalizarea tranzacțiilor curente, întreținerea și repararea utilajelor. O întrerupere temporară a operațiunilor nu poate fi privită însă ca o încetare a activității. Dacă locul fix de activitate este închiriat unei alte societăți, acesta va servi numai activităților acelei societăți, nu și

activităților locatorului. Sediul permanent al locatorului încetează să existe, cu excepția situațiilor în care acesta continuă să își desfășoare activitatea pe cont propriu prin locul fix de activitate.

(11) Deși o locație în care echipamentul automat este operat de către o societate poate constitui un sediu permanent în țara în care este situat, trebuie făcută o distincție între un computer, ce poate fi instalat într-o locație astfel încât în anumite condiții poate constitui sediu permanent, și datele și software-ul utilizat de respectivel echipament sau stocat pe el. Astfel, un site web internet, care reprezintă o combinație de software și date electronice, nu constituie un activ corporal, nu are o locație care să poată constitui un „loc de activitate” și nu există „un amplasament, cum ar fi clădiri sau, în unele cazuri, echipamente sau utilaje” în ceea ce privește software-ul și datele ce constituie site-ul web. Serverul pe care este stocat acel site web și prin intermediul căruia acesta este accesibil este un echipament ce are o locație fizică și locația fizică poate constitui un „loc fix de activitate” al societății care operează serverul.

(12) Distincția dintre site-ul web și serverul pe care acesta este stocat și utilizat este importantă, deoarece societatea care operează serverul poate fi diferită de societatea care desfășoară activități prin site-ul web. Este frecventă situația ca un site web prin care o societate desfășoară activități să fie găzduit pe serverul unui furnizor de servicii internet. Deși onorariile plătite unui furnizor de servicii internet în cadrul acestui aranjament pot avea la bază dimensiunea spațiului pe disc utilizat pentru a stoca software-ul și datele necesare site-ului web, prin aceste contracte serverul și locația acestuia nu sunt la dispoziția societății, chiar dacă respectiva societate a putut să stabilească că site-ul său web va fi găzduit pe un anumit server dintr-o anumită locație. În acest caz, societatea nu are nicio prezență fizică în locația respectivă, deoarece site-ul web nu este corporal. În aceste cazuri nu se poate considera că respectiva societate a dobândit un loc de activitate prin aranjamentul de găzduire a site-ului. În cazul în care societatea care desfășoară activități printr-un site web are serverul la dispoziția sa, aceasta deține în proprietate sau închiriază serverul pe care este stocat și utilizat site-ul web și operează acest server, locul în care se află serverul constituie un sediu permanent al societății, dacă sunt îndeplinite celelalte condiții ale art. 8 din Codul fiscal.

(13) Computerul într-o anumită locație poate constitui un sediu permanent numai dacă îndeplinește condiția de a avea un loc fix de activitate. Un server trebuie să fie amplasat într-un anumit loc, pentru o anumită perioadă de timp, pentru a fi considerat loc fix de activitate.

(14) Pentru a se stabili dacă activitatea unei societăți este desfășurată integral sau parțial printr-un astfel de echipament trebuie să se analizeze de la caz la caz dacă datorită acestui echipament societatea are la dispoziție facilități acolo unde sunt îndeplinite funcțiile de activitate ale societății.

(15) Atunci când o societate operează un computer într-o anumită locație, poate exista un sediu permanent, chiar dacă nu este necesară prezența niciunui angajat al societății în locația respectivă pentru a opera computerul. Prezența personalului nu este necesară pentru a se considera că o societate își desfășoară activitățile parțial sau total într-o locație, atunci când nu se impune prezența personalului pentru a desfășura activități în acea locație. Această situație se aplică comerțului electronic în aceeași măsură în care se aplică și altor activități în care echipamentul funcționează automat, cum ar fi în cazul echipamentului automat de pompare utilizat în exploatarea resurselor naturale.

(16) Un alt aspect este cel legat de faptul că nu se poate considera că există un sediu permanent atunci când operațiunile de comerț electronic desfășurate prin computer într-o anumită locație dintr-o țară sunt limitate la activitățile pregătitoare sau auxiliare descrise în art. 8 alin. (4) din Codul fiscal. Pentru a se stabili dacă anumite activități efectuate într-o astfel de locație intră sub incidența art. 8 alin. (4) din Codul fiscal, ele trebuie analizate de la caz la caz, ținând seama de diversele funcții îndeplinite de societate prin respectivul echipament. Activitățile pregătitoare sau auxiliare includ în special:

- a) furnizarea unei legături de comunicații - foarte asemănătoare cu o linie telefonică - între furnizori și clienți;
- b) publicitatea pentru bunuri sau servicii;
- c) transmiterea informațiilor printr-un server-oglină în scopuri de securitate și eficiență;
- d) culegerea de date de piață pentru societate;
- e) furnizarea de informații.

(17) Există un sediu permanent când aceste funcții constituie partea esențială și semnificativă a activității de afaceri a societății sau când alte activități principale ale societății sunt realizate prin computer, echipamentul constituind un loc fix de activitate al societății, întrucât aceste funcții depășesc activitățile prevăzute la art. 8 alin. (4) din Codul fiscal.

(18) Activitățile principale ale unei anumite societăți depind de natura activității de afaceri desfășurate de respectiva societate. Unii furnizori de servicii internet au ca obiect de activitate operarea serverelor lor în scopul găzduirii site-urilor web sau a altor aplicații pentru alte societăți. Pentru acești furnizori de

servicii internet, operarea serverelor ce oferă servicii clienților reprezintă o componentă a activității comerciale care nu este considerată o activitate pregătitoare sau auxiliară.

În cazul unei societăți denumite „e-tailer” sau „e-comerțiant” ce are ca activitate vânzarea de produse prin internet și nu are ca obiect de activitate operarea serverelor, efectuarea serviciilor printr-o locație nu este suficientă pentru a concluziona că activitățile desfășurate în acel loc sunt mai mult decât activități pregătitoare și auxiliare. Într-o astfel de situație trebuie să se analizeze natura activităților desfășurate din perspectiva activității derulate de societate. Dacă aceste activități sunt strict pregătitoare sau auxiliare față de activitatea de vânzare de produse pe internet și locația este utilizată pentru a opera un server ce găzduiește un site web care este utilizat exclusiv pentru promovare, pentru prezentarea catalogului de produse sau pentru furnizarea de informații potențialilor clienți, se aplică art. 8 alin. (4) din Codul fiscal și locația nu va constitui un sediu permanent. Dacă funcțiile tipice aferente vânzării sunt realizate în acea locație, cum ar fi prin încheierea contractului cu clientul, procesarea plății și livrarea produselor care sunt efectuate automat prin echipamentul amplasat în acel loc, aceste activități nu pot fi considerate strict pregătitoare sau auxiliare.

(19) Unui furnizor de servicii internet care oferă serviciul de a găzdui pe server site-urile web ale altor societăți nu-i sunt aplicate prevederile art. 8 alin. (5) din Codul fiscal, deoarece furnizorii de servicii internet nu sunt considerați agenți ai societăților cărora le aparțin site-urile web, nu au autoritatea de a încheia contracte în numele acestor societăți și nu încheie în mod obișnuit astfel de contracte, ei sunt considerați agenți cu statut independent ce acționează conform activității lor obișnuite, lucru evidențiat și de faptul că ei găzduiesc site-uri web pentru societăți diferite. Întrucât site-ul web prin care o societate își desfășoară activitatea nu este în sine o „persoană”, conform definiției prevăzute la art. 7 din Codul fiscal, art. 8 alin. (5) din Codul fiscal nu se poate aplica pentru a considera că există un sediu permanent, în virtutea faptului că site-ul web este un agent al societății, în sensul aceluia alineat.

(20) Prin sintagma „*orice alte activități*” din art. 8 alin. (8) din Codul fiscal se înțelege serviciile prestate în România, care generează venituri impozabile.

(21) Atunci când nu este încheiat contract în formă scrisă, se înregistrează documentele care justifică prestațiile efective de servicii pe teritoriul României: situații de lucrări, procese-verbale de recepție, rapoarte de lucru, studii de fezabilitate, studii de piață sau orice alte documente corespunzătoare.

CAPITOLUL IV

Reguli de aplicare generală

Moneda de plată și de calcul al impozitelor și taxelor

Art. 9. – (1) Impozitele, taxele și contribuțiile sociale obligatorii se plătesc în moneda națională a României.

(2) Sumele înscrise pe o declarație fiscală se exprimă în moneda națională a României.

(3) Sumele exprimate într-o monedă străină se convertesc în moneda națională a României, după cum urmează:

a) în cazul unei persoane care desfășoară o activitate într-un stat străin și își ține contabilitatea acestei activități în moneda statului străin, profitul impozabil sau venitul net din activități independente și impozitul plătit statului străin se convertesc în moneda națională a României prin utilizarea unei medii a cursurilor de schimb valutar pentru perioada căreia îi este aferent profitul impozabil sau venitul net;

b) în oricare alt caz, sumele se convertesc în moneda națională a României prin utilizarea cursului de schimb valutar la data la care se primesc sau se plătesc sumele respective ori la altă dată prevăzută expres în prezentul cod.

(4) În înțelesul prevederilor alin. (3), cursul de schimb valutar, folosit pentru a converti în moneda națională a României sumele exprimate în moneda străină, este cursul de schimb comunicat de Banca Națională a României valabil pentru datele respective, exceptând cazurile prevăzute expres în prezentul cod.

Venituri în natură

Art. 10. – (1) În înțelesul prezentului cod, veniturile impozabile cuprind veniturile în numerar și/sau în natură.

(2) În cazul venitului în natură, valoarea acestuia se stabilește pe baza cantității și a prețului de piață pentru bunurile sau serviciile respective.

Prevederi speciale pentru aplicarea Codului fiscal

Art. 11. – (1) La stabilirea sumei unui impozit, a unei taxe sau a unei contribuții sociale obligatorii, autoritățile fiscale pot să nu ia în considerare o tranzacție care nu are un scop economic, ajustând efectele fiscale ale acesteia, sau pot reîncadra forma unei tranzacții/activități pentru a reflecta conținutul economic al tranzacției/activității.

Organul fiscal este obligat să motiveze în fapt decizia de impunere emisă ca urmare a neluării în considerare a unei tranzacții sau, după caz, ca urmare a reîncadrării formei unei tranzacții, prin indicarea elementelor relevante în legătură cu scopul și conținutul tranzacției ce face obiectul neluării în considerare/reîncadrării, precum și a tuturor mijloacelor de probă avute în vedere pentru aceasta.

NORME METODOLOGICE

4. În sensul prevederilor art. 11 alin. (1) din Codul fiscal, prin *tranzacție fără scop economic* se înțelege orice tranzacție/activitate care nu este destinată să producă avantaje economice, beneficii, profituri și care determină, în mod artificial ori conjunctural, o situație fiscală mai favorabilă. În situația reîncadrării formei unei tranzacții/activități pentru ajustarea efectelor fiscale se aplică regulile de determinare specifice impozitelor, taxelor și a contribuțiilor sociale obligatorii reglementate de Codul fiscal.

(2) Tranzacțiile transfrontaliere sau o serie de tranzacții transfrontaliere care sunt calificate ca fiind artificiale de organele fiscale competente nu vor face parte din domeniul de aplicare a convențiilor de evitare a dublei impuneri.

(3) Prin *tranzacții transfrontaliere artificiale* se înțelege tranzacțiile transfrontaliere sau seriile de tranzacții transfrontaliere care nu au un conținut economic și care nu pot fi utilizate în mod normal în cadrul unor practici economice obișnuite, scopul esențial al acestora fiind acela de a evita impozitarea ori de a obține avantaje fiscale care altfel nu ar putea fi acordate. Tranzacțiile transfrontaliere sau seriile de tranzacții transfrontaliere sunt acele tranzacții efectuate între două sau mai multe persoane dintre care cel puțin una se află în afara României.

(4) Tranzacțiile între persoane afiliate se realizează conform principiului valorii de piață. În cadrul unei tranzacții, al unui grup de tranzacții între persoane afiliate, organele fiscale pot ajusta, în cazul în care principiul valorii de piață nu este respectat, sau pot estima, în cazul în care contribuabilul nu pune la dispoziția organului fiscal competent datele necesare pentru a stabili dacă prețurile de transfer practicate în situația analizată respectă principiul valorii de piață, suma venitului sau a cheltuielii aferente rezultatului fiscal oricăreia dintre părțile afiliate pe baza nivelului tendinței centrale a pieței. Procedura de ajustare/estimare și modalitatea de stabilire a nivelului tendinței centrale a pieței, precum și situațiile în care autoritatea fiscală poate considera că un contribuabil nu a furnizat datele necesare stabilirii respectării principiului pentru tranzacțiile analizate se stabilesc potrivit Codului de procedură fiscală. La stabilirea valorii de piață a tranzacțiilor desfășurate între persoane afiliate se folosește metoda cea mai adecvată dintre următoarele:

a) metoda comparării prețurilor;

b) metoda cost plus;

c) metoda prețului de revânzare;

d) metoda marjei nete;

e) metoda împărțirii profitului;

f) orice altă metodă recunoscută în Liniile directe privind prețurile de transfer emise de către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică pentru societățile multinaționale și administrațiile fiscale, cu amendamentele/modificările și completările ulterioare.

În aplicarea prezentului alineat se utilizează prevederile din Linii directoare privind prețurile de transfer emise de către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică pentru societățile multinaționale și administrațiile fiscale, cu amendamentele/modificările și completările ulterioare.

NORME METODOLOGICE

5. (1) În aplicarea prevederilor art. 11 alin. (4) din Codul fiscal, la ajustarea/estimarea prețului de piață al tranzacțiilor se utilizează metoda cea mai adecvată dintre următoarele:

a) *metoda comparării prețurilor*, care se bazează pe compararea prețului tranzacției analizate cu prețurile practicate de alte entități independente de aceasta, atunci când sunt vândute produse sau servicii comparabile. Pentru transferul de bunuri, mărfuri sau servicii între persoane afiliate, prețul de piață este acel preț pe care l-ar fi convenit persoane independente, în condițiile existente pe piațe, comparabile din punct de vedere comercial, pentru transferul de bunuri sau de mărfuri identice ori similare, în cantități comparabile, în același punct din lanțul de producție și de distribuție și în condiții comparabile de livrare și de plată. În acest sens, pentru stabilirea valorii de piață se poate recurge la compararea internă a prețurilor utilizate de persoana juridică vizată în tranzacțiile cu persoane independente sau la compararea externă a prețurilor utilizate în tranzacții convenite între persoane independente. În cazul în care cantitățile nu sunt comparabile, se utilizează prețul de vânzare pentru mărfurile și serviciile identice sau similare, vândute în cantități diferite. Pentru aceasta, prețul de vânzare se corectează cu diferențele în plus sau în minus care ar putea fi determinate de diferența de cantitate;

b) *metoda cost plus*, care se bazează pe majorarea costurilor principale cu o marjă de profit corespunzătoare domeniului de activitate al contribuabilului. Punctul de plecare pentru această metodă, în cazul transferului de produse, mărfuri sau de servicii între persoane afiliate, este reprezentat de costurile producătorului sau ale furnizorului de servicii. Aceste costuri sunt stabilite folosindu-se aceeași metodă de calcul pe care persoana care face transferul își bazează și politica de stabilire a prețurilor față de persoane independente. Suma care se adaugă la costul astfel stabilit va avea în vedere o marjă de profit care este corespunzătoare domeniului de activitate al contribuabilului. În acest caz, prețul de piață al tranzacției controlate reprezintă rezultatul adăugării profitului la costuri. În cazul în care produsele, mărfurile sau serviciile sunt transferate printr-un număr de persoane afiliate, această metodă urmează să fie aplicată separat pentru fiecare stadiu, luându-se în considerare rolul și activitățile concrete ale fiecărei persoane afiliate. Profitul care majorează costurile furnizorului într-o tranzacție controlată va fi stabilit în mod corespunzător prin referință la marja de profit utilizată de un furnizor independent în tranzacții comparabile;

c) *metoda prețului de revânzare*, prin care prețul pieței este determinat pe baza prețului de revânzare al produselor și serviciilor către entități independente, diminuat cu cheltuielile de distribuție, alte cheltuieli ale contribuabilului și o marjă de profit. Această metodă se aplică pornindu-se de la prețul la care un produs cumpărat de la o persoană afiliată este revândut unei persoane independente. Acest preț este redus cu o marjă brută corespunzătoare, denumită marja prețului de revânzare, reprezentând valoarea din care ultimul vânzător din cadrul grupului își acoperă cheltuielile de vânzare și alte cheltuieli de operare în funcție de operațiunile efectuate, luând în considerare activele utilizate și riscul asumat, și să realizeze un profit corespunzător. În acest caz, prețul de piață pentru transferul bunului între persoane afiliate este prețul care rămâne după scăderea marjei și după ajustarea cu alte costuri asociate achiziționării produsului. Marja prețului de revânzare a ultimului vânzător într-o tranzacție controlată poate fi determinată prin referință la marja profitului de revânzare pe care același ultim vânzător o câștigă pentru bunurile procurate și vândute în cadrul tranzacțiilor necontrolate comparabile. De asemenea, se poate utiliza și marja profitului ultimei vânzări realizate de o persoană independentă în cadrul unor tranzacții necontrolate comparabile. La stabilirea valorii marjei prețului de revânzare trebuie să se aibă în vedere următoarele aspecte:

(i) factorii referitori la perioada de timp dintre cumpărarea inițială și revânzare, inclusiv cei referitori la schimbările survenite pe piață în ceea ce privește cheltuielile, ratele de schimb valutar și inflația;

(ii) modificările survenite în starea și gradul de uzură al bunurilor ce fac obiectul tranzacției, inclusiv modificările survenite prin progresul tehnologic dintr-un anumit domeniu;

(iii) dreptul exclusiv al revânzătorului de a vinde anumite bunuri sau drepturi, care ar putea influența decizia asupra unei schimbări a marjei de preț.

Metoda prețului de revânzare este utilizată în cazul în care persoana care revinde nu majorează substanțial valoarea produsului. Metoda poate fi utilizată și atunci când, înainte de revânzare, bunurile sunt nesemnificativ prelucrate și, în aceste circumstanțe, se poate stabili marja adecvată;

d) *metoda marjei nete*, implică calcularea marjei nete a profitului, obținută de o persoană în urma uneia sau a mai multor tranzacții cu persoane afiliate, și estimarea acestei marje pe baza nivelului obținut de către aceeași persoană în tranzacții cu persoane independente sau pe baza marjei obținute în tranzacții

comparabile efectuate de persoane independente. Metoda marjei nete presupune efectuarea unei comparații între anumiți indicatori financiari ai persoanelor afiliate și aceiași indicatori ai persoanelor independente care activează în cadrul aceluiași domeniu de activitate. În efectuarea comparației este necesar să se ia în considerare diferențele dintre persoanele ale căror marje sunt comparabile, avându-se în vedere factori cum sunt: competitivitatea persoanelor și a bunurilor echivalente pe piață, eficiența și strategia de management, poziția pe piață, diferența în structura costurilor, precum și nivelul experienței în afaceri;

e) *metoda împărțirii profitului* presupune estimarea profitului obținut de persoanele afiliate în urma uneia sau a mai multor tranzacții și împărțirea acestor profituri între persoanele afiliate, proporțional cu profitul care ar fi fost obținut de către persoane independente. Aceasta se folosește atunci când tranzacțiile efectuate între persoane afiliate sunt interdependente, astfel încât nu este posibilă identificarea unor tranzacții comparabile, împărțirea profiturilor trebuie să se realizeze printr-o estimare adecvată a veniturilor realizate și a costurilor suportate în urma uneia sau mai multor tranzacții de către fiecare persoană. Profiturile trebuie împărțite astfel încât să reflecte funcțiile efectuate, riscurile asumate și activele folosite de către fiecare dintre părți;

f) orice altă metodă recunoscută în Liniile directoare privind prețurile de transfer emise de către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică pentru societățile multinaționale și administrațiile fiscale, cu amendamentele, modificările și completările ulterioare.

(2) În cazul comparării tranzacțiilor dintre persoane afiliate și cele independente se au în vedere:

a) diferențele determinate de particularitățile bunurilor materiale, nemateriale sau ale serviciilor ce fac obiectul tranzacțiilor comparabile, în măsura în care aceste particularități influențează prețul de piață al obiectului respectivei tranzacții;

b) funcțiile îndeplinite de persoane în tranzacțiile respective.

(3) La analiza funcțiilor persoanelor participante într-o tranzacție vor fi avute în vedere: importanța economică a funcțiilor îndeplinite de fiecare participant, împărțirea riscurilor și a responsabilităților între părțile ce participă la tranzacție, volumul resurselor angajate, al utilajelor și echipamentelor, valoarea activelor necorporale folosite.

(4) La stabilirea prețului de piață al tranzacțiilor dintre persoane afiliate se folosește una dintre metodele prevăzute mai sus. În vederea stabilirii celei mai adecvate metode se au în vedere următoarele elemente:

a) metoda care se apropie cel mai mult de împrejurările în care sunt stabilite prețurile supuse liberei concurențe pe piețe comparabile din punct de vedere comercial;

b) metoda pentru care sunt disponibile date rezultate din funcționarea efectivă a persoanelor afiliate implicate în tranzacții supuse liberei concurențe;

c) gradul de precizie cu care se pot face ajustări în vederea obținerii comparabilității;

d) circumstanțele cazului individual;

e) activitățile desfășurate efectiv de diferitele persoane afiliate;

f) metoda folosită trebuie să corespundă împrejurărilor date ale pieței și ale activității contribuabilului;

g) documentația care poate fi pusă la dispoziție de către contribuabil.

(5) Circumstanțele cazului individual care urmează să fie luat în considerare în examinarea prețului de piață sunt:

a) tipul, starea, calitatea, precum și gradul de nouitate al bunurilor, mărfurilor și serviciilor transferate;

b) condițiile pieței pe care bunurile, mărfurile sau serviciile sunt folosite, consumate, tratate, prelucrate sau vândute unor persoane independente;

c) activitățile desfășurate și stadiile din lanțul producției și distribuției ale entităților implicate;

d) clauzele cuprinse în contractele de transfer privind: obligațiile, termenele de plată, rabaturile, reducerile, garanțiile acordate, asumarea riscului;

e) în cazul unor relații de transfer pe termen lung, avantajele și riscurile legate de acestea;

f) condițiile speciale de concurență.

(6) În aplicarea metodelor se iau în considerare datele și documentele înregistrate în momentul în care a fost încheiat contractul. În cazul contractelor pe termen lung este necesar să se aibă în vedere dacă părți terțe independente țin seama de riscurile asociate, încheind contractele corespunzătoare.

(7) În aplicarea metodelor se iau în considerare aranjamente financiare speciale, cum sunt: condiții de plată sau facilități de credit pentru client diferite de practica comercială obișnuită. De asemenea, în cazul furnizării de către client de materiale sau de servicii auxiliare, la determinarea prețului de piață trebuie să se ia în considerare și acești factori.

(8) La aplicarea metodelor nu se iau în considerare prețurile care au fost influențate de situații competitive speciale, cum ar fi:

a) prețuri practicate pe piețe speciale închise, unde aceste prețuri sunt stabilite diferit de condițiile de pe piața din care se face transferul;

b) prețuri care sunt supuse reducerilor speciale legate de introducerea de produse noi pe piață;

c) prețuri care sunt influențate de reglementările autorităților publice.

(9) Atunci când se stabilește prețul de piață al serviciilor în cadrul tranzacțiilor dintre persoane afiliate, autoritățile fiscale examinează în primul rând dacă persoanele independente, cu un comportament adecvat, ar fi încheiat o asemenea tranzacție în condițiile stabilite de persoanele afiliate, luând în considerare tarifele obișnuite pentru fiecare tip de activitate sau tarifele standard existente în anumite domenii, cum sunt: transport, asigurare. În cazul în care nu există tarife comparabile se folosește metoda „cost plus”.

(10) În cazul costurilor de publicitate, acestea se deduc de către acele persoane afiliate care urmează să beneficieze de pe urma publicității făcute sau, dacă este necesar, sunt alocate proporțional cu beneficiul. La calculul rezultatului fiscal, autoritățile fiscale estimează cheltuielile efectuate de persoanele afiliate cu publicitatea, proporțional cu beneficiile câștigate de aceste persoane din publicitate.

Dacă un contribuabil efectuează cheltuieli cu publicitatea de care beneficiază și o persoană afiliată, se presupune că prima persoană a furnizat celei de-a doua persoane servicii comerciale, proporțional cu natura și sfera serviciilor furnizate de o companie de publicitate independentă. Pentru a stabili mai clar proporțiile cheltuielilor efectuate de fiecare persoană cu publicitatea, de care beneficiază două sau mai multe persoane afiliate, trebuie luate în considerare piețele pe care s-a făcut publicitatea și cota de piață a respectivelor persoane afiliate în vânzările de bunuri și servicii cărora li s-a făcut reclama. În situația în care costurile de publicitate sunt asumate de societatea-mamă în numele grupului ca un tot unitar, acestea sunt nedeductibile la persoana afiliată.

(11) Când un contribuabil acordă un împrumut/credit unei persoane afiliate sau atunci când acesta primește un astfel de împrumut/credit, indiferent de scopul și destinația sa, prețul pieței pentru asemenea servicii este constituit din dobânda care ar fi fost agreată de persoane independente pentru astfel de servicii furnizate în condiții comparabile, inclusiv comisionul de administrare a creditului, respectiv împrumutului. În cazul serviciilor de finanțare între persoane afiliate, pentru alocarea veniturilor se analizează:

a) dacă împrumutul dat este în interesul desfășurării activității beneficiarului și a fost utilizat în acest scop;

b) dacă a existat o schemă de distribuție a profitului.

Încadrarea împrumutului în schema de distribuție a profitului se va efectua dacă la data acordării împrumutului nu se așteaptă în mod cert o rambursare a împrumutului sau dacă contractul conține clauze defavorabile pentru plătitor.

Atunci când se analizează cheltuielile/veniturile cu dobânda, trebuie luate în considerare: suma și durata împrumutului, natura și scopul împrumutului, garanția implicată, valuta implicată, riscurile de schimb valutar și costurile măsurilor de asigurare a ratei de schimb valutar, precum și alte circumstanțe de acordare a împrumutului.

Raportarea condițiilor de împrumut are în vedere ratele dobânzii aplicate în împrejurări comparabile și în aceeași zonă valutară de o persoană independentă. De asemenea, trebuie să se țină seama de măsurile pe care persoanele independente le-ar fi luat pentru a împărți riscul de schimb valutar, de exemplu: clauze care mențin valoarea împrumutului în termeni reali, încheierea unui contract de acoperire a riscului valutar sau pentru plata la termen pe cheltuiala împrumutătorului.

În cazul dobânzilor aferente furnizorilor de bunuri și de servicii este necesar să se examineze dacă costul dobânzii reprezintă o practică comercială obișnuită sau dacă părțile care fac tranzacția cer dobândă acolo unde, în tranzacții comparabile, bunurile și serviciile sunt transferate reciproc. Aceste elemente de analiză se au în vedere și la alte forme de venituri sau costuri asimilate dobânzilor.

(12) Atunci când se stabilește prețul de piață al drepturilor de proprietate intelectuală în cadrul tranzacțiilor dintre persoane afiliate, autoritățile fiscale examinează în primul rând dacă persoanele independente, cu un comportament adecvat, ar fi încheiat o asemenea tranzacție în condițiile stabilite de persoane afiliate.

În cazul transferului de drepturi de proprietate intelectuală, cum sunt: drepturile de folosire a brevetelor, licențelor, know-how și altele de aceeași natură, costurile folosirii proprietății nu sunt deduse separat dacă drepturile sunt transferate în legătură cu furnizarea de bunuri sau de servicii și dacă sunt incluse în prețul acestora.

(13) În cazul serviciilor de administrare și conducere din interiorul grupului se au în vedere următoarele:

a) între persoanele afiliate costurile de administrare, management, control, consultanță sau funcții similare sunt deduse la nivel central sau regional prin intermediul societății-mamă, în numele grupului ca un tot unitar. Nu poate fi cerută o remunerație pentru aceste activități, în măsura în care baza lor legală este relația juridică ce guvernează forma de organizare a afacerilor sau orice alte norme care stabilesc legăturile dintre entități. Cheltuielile de această natură pot fi deduse numai dacă astfel de entități furnizează în plus servicii persoanelor afiliate sau dacă în prețul bunurilor și în valoarea tarifelor serviciilor furnizate se iau în considerare și serviciile sau costurile administrative. Nu pot fi deduse

costuri de asemenea natură de către o filială care folosește aceste servicii luând în considerare relația juridică dintre ele, numai pentru propriile condiții, ținând seama că nu ar fi folosit aceste servicii dacă ar fi fost o persoană independentă;

b) serviciile trebuie să fie prestate în fapt. Simpla existență a serviciilor în cadrul unui grup nu este suficientă, deoarece, ca regulă generală, persoanele independente plătesc doar serviciile care au fost prestate în fapt.

(14) Ajustarea/Estimarea evidențelor, realizată de autoritatea fiscală în scopul reflectării principiului valorii de piață a produselor, mărfurilor și serviciilor, se efectuează și la cealaltă persoană afiliată.

Pentru ajustări/estimări efectuate între persoane române afiliate se aplică și procedura pentru eliminarea dublei impuneri între persoane române afiliate stabilită, potrivit Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (Codul de procedură fiscală), iar pentru ajustări/estimări efectuate între persoane române afiliate cu persoane nerezidente se aplică și procedura amiabilă stabilită potrivit Codului de procedură fiscală.

(15) Ajustarea/Estimarea prețurilor de transfer, pentru a reflecta principiul valorii de piață în cadrul tranzacțiilor derulate între persoane al produselor, mărfurilor sau serviciilor furnizate în cadrul tranzacției, va fi efectuată de organele de inspecție fiscală la nivelul tendinței centrale a pieței. Tendința centrală a pieței va fi considerată valoarea mediană a intervalului de comparare a indicatorilor financiari ai societăților/tranzacțiilor comparabile identificate sau în situația în care nu se găsesc suficiente societăți/tranzacții comparabile, pentru a putea stabili un interval de comparabilitate, se vor identifica cel mult trei societăți sau tranzacții comparabile și se va utiliza media aritmetică a indicatorilor financiari ai acestora sau a tranzacțiilor identificate.

(5) Prevederile alin. (1)-(4) se aplică în scopul stabilirii impozitelor directe.

(6) Contribuabilii, persoane impozabile stabilite în România, declarați inactivi conform Codului de procedură fiscală, care desfășoară activități economice în perioada de inactivitate, sunt supuși obligațiilor privind plata impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale obligatorii prevăzute de prezentul cod, dar, în perioada respectivă, nu beneficiază de dreptul de deducere a cheltuielilor și a taxei pe valoarea adăugată aferente achizițiilor efectuate. În cazul înregistrării în scopuri de TVA conform art. 316 alin. (12), persoana impozabilă își exercită dreptul de deducere pentru achizițiile de bunuri și/sau servicii efectuate în perioada în care a avut codul de înregistrare în scopuri de TVA anulat, prin înscrierea taxei în primul decont de taxă prevăzut la art. 323 deus după înregistrare sau, după caz, într-un decont ulterior, chiar dacă factura nu cuprinde codul de înregistrare în scopuri de TVA al persoanei impozabile. După înregistrarea în scopuri de taxă conform art. 316 alin. (12), pentru livrările de bunuri/prestările de servicii efectuate în perioada în care au avut codul de înregistrare în scopuri de TVA anulat, contribuabilii emit facturi în care înscriu distinct taxa pe valoarea adăugată colectată în perioada respectivă, care nu se înregistrează în decontul de taxă deus conform art. 323. În situația în care inactivitatea și reactivarea, potrivit Codului de procedură fiscală, sunt declarate în același an fiscal, cheltuielile respective vor fi luate în calcul la determinarea rezultatului fiscal, potrivit prevederilor titlului II, începând cu trimestrul reactivării. În cazul în care inactivitatea, respectiv reactivarea sunt declarate în ani fiscali diferiți, cheltuielile respective aferente perioadei de inactivitate din anul/anii precedent/precedenți celui în care se înregistrează sunt luate în calcul la determinarea rezultatului fiscal, potrivit prevederilor titlului II, prin ajustarea rezultatului fiscal al anului la care se referă acestea și depunerea unei declarații rectificative în condițiile prevăzute de Codul de procedură fiscală, iar cheltuielile respective aferente perioadei de inactivitate din anul reactivării vor fi luate în calcul la determinarea rezultatului fiscal, potrivit prevederilor titlului II, începând cu trimestrul reactivării.

(7) Beneficiarii care achiziționează bunuri și/sau servicii de la persoane impozabile stabilite în România, după înscrierea acestora ca inactivi în Registrul contribuabililor inactivi/reactivați conform Codului de procedură fiscală, nu beneficiază de dreptul de deducere a cheltuielilor și a taxei pe valoarea adăugată aferente achizițiilor respective, cu excepția achizițiilor de bunuri efectuate în cadrul procedurii de executare silită și/sau a achizițiilor de bunuri/servicii de la persoane impozabile aflate în procedura falimentului, potrivit Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare. În cazul înregistrării în scopuri de TVA conform art. 316 alin. (12) a furnizorului/prestatorului, beneficiarii care au achiziționat bunuri și/sau servicii în perioada în care furnizorul/prestatorul a avut codul de înregistrare în scopuri de TVA anulat își exercită dreptul de deducere a TVA pentru achizițiile respective, pe baza facturilor emise de furnizor/prestator conform alin.

(6), prin înscrierea taxei în primul decont de taxă prevăzut la art. 323 deus după înregistrarea furnizorului/prestatorului sau, după caz, într-un decont ulterior. În situația în care inactivitatea și reactivarea furnizorului, potrivit Codului de procedură fiscală, sunt declarate în același an fiscal,

beneficiarul va lua în calcul cheltuielile respective la determinarea rezultatului fiscal, potrivit prevederilor titlului II, începând cu trimestrul reactivării furnizorului. În cazul în care inactivitatea, respectiv reactivarea furnizorului sunt declarate în ani fiscali diferiți, beneficiarul va lua în calcul cheltuielile respective aferente perioadei de inactivitate din anul/anii precedent/precedenți celui în care se declară reactivarea, pentru determinarea rezultatului fiscal, potrivit prevederilor titlului II, prin ajustarea rezultatului fiscal al anului la care se referă acestea și depunerea unei declarații rectificative în condițiile prevăzute de Codul de procedură fiscală, iar cheltuielile respective aferente perioadei de inactivitate din anul declarării reactivării vor fi luate în calcul la determinarea rezultatului fiscal, potrivit prevederilor titlului II, începând cu trimestrul declarării reactivării.

(8) Persoanele impozabile stabilite în România, cărora li s-a anulat înregistrarea în scopuri de TVA conform prevederilor art. 316 alin. (11) lit. c)-e) și lit. h), nu beneficiază, în perioada respectivă, de dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferente achizițiilor efectuate, dar sunt supuse obligației de plată a TVA colectate, în conformitate cu prevederile titlului VII, aferentă operațiunilor taxabile desfășurate în perioada respectivă. În cazul înregistrării în scopuri de TVA conform art. 316 alin. (12), persoana impozabilă își exercită dreptul de deducere pentru achizițiile de bunuri și/sau servicii efectuate în perioada în care a avut codul de înregistrare în scopuri de TVA anulat, prin înscrierea în primul decont de taxă prevăzut la art. 323 deus după înregistrare sau, după caz, într-un decont ulterior, chiar dacă factura nu cuprinde codul de înregistrare în scopuri de TVA al persoanei impozabile. După înregistrarea în scopuri de taxă conform art. 316 alin. (12), pentru livrările de bunuri/prestările de servicii efectuate în perioada în care au avut codul de înregistrare în scopuri de TVA anulat, persoanele impozabile emit facturi în care înscriu distinct taxa pe valoarea adăugată colectată în perioada respectivă, care nu se înregistrează în decontul de taxă deus conform art. 323.

(9) Beneficiarii care achiziționează bunuri și/sau servicii de la persoane impozabile stabilite în România, cărora li s-a anulat înregistrarea în scopuri de TVA conform prevederilor art. 316 alin. (11) lit. c)-e) și lit. h) și au fost înscriși în Registrul persoanelor impozabile a căror înregistrare în scopuri de TVA conform art. 316 a fost anulată, nu beneficiază de dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferente achizițiilor respective, cu excepția achizițiilor de bunuri efectuate în cadrul procedurii de executare silită și/sau a achizițiilor de bunuri de la persoane impozabile aflate în procedura falimentului potrivit Legii nr. 85/2014, cu modificările și completările ulterioare. În cazul înregistrării în scopuri de TVA conform art. 316 alin. (12) a furnizorului/prestatorului, beneficiarii care au achiziționat bunuri și/sau servicii în perioada în care furnizorul/prestatorul a avut codul de înregistrare în scopuri de TVA anulat își exercită dreptul de deducere a TVA pentru achizițiile respective, pe baza facturilor emise de furnizor/prestator conform alin. (8), prin înscrierea în primul decont de taxă prevăzut la art. 323 deus după înregistrarea furnizorului/prestatorului sau, după caz, într-un decont ulterior.

NORME METODOLOGICE

5¹. (1) În sensul art. 11 alin. (6) și (8) din Codul fiscal, persoanele impozabile care au avut codul de înregistrare anulat în baza prevederilor art. 316 alin. (11) lit. a)-e) și h) din Codul fiscal, care se înregistrează în scopuri de TVA conform art. 316 alin. (12) din Codul fiscal, își pot exercita dreptul de deducere pentru achizițiile de bunuri și/sau servicii efectuate în perioada în care au avut codul de înregistrare în scopuri de TVA anulat, prin înscrierea taxei în primul decont de taxă prevăzut la art. 323 din Codul fiscal deus după reînregistrare sau, după caz, într-un decont ulterior. Deducerea taxei se efectuează în limitele și condițiile prevăzute la art. 297-302 din Codul fiscal, chiar dacă factura nu cuprinde codul de înregistrare în scopuri de TVA al persoanei impozabile.

(2) După înregistrarea în scopuri de taxă conform art. 316 alin. (12) din Codul fiscal, persoana impozabilă trebuie să emită facturi în care să înscrie distinct taxa pe valoarea adăugată colectată aferentă livrărilor de bunuri/prestărilor de servicii taxabile efectuate în perioada în care au avut codul de înregistrare în scopuri de TVA anulat, care nu se înregistrează în decontul de taxă deus conform art. 323 din Codul fiscal, în secțiunea „Taxa pe valoarea adăugată colectată”. În funcție de modalitatea în care au acționat pe perioada în care au avut codul de înregistrare în scopuri de TVA anulat, se disting următoarele situații:

a) persoana impozabilă a colectat TVA pentru operațiunile taxabile, respectiv a deus declarația privind taxa pe valoarea adăugată colectată care trebuie plătită conform art. 11 alin. (6) și (8) din Codul fiscal, dar nu a emis facturi. În această situație, după reînregistrarea în scopuri de TVA, persoana impozabilă trebuie să emită facturi pentru livrările de bunuri/prestările de servicii efectuate în perioada în care a avut codul de înregistrare în scopuri de TVA anulat, care să includă informațiile obligatorii prevăzute la art. 319 alin. (20) din Codul fiscal, inclusiv taxa pe valoarea adăugată aferentă, care a fost colectată în perioada în care a avut codul de înregistrare în scopuri de

TVA anulat. Aceste facturi nu se includ în decontul de taxă depus conform art. 323 din Codul fiscal, în secțiunea „Taxa pe valoarea adăugată colectată”, dacă nu există diferențe între taxa colectată în perioada în care persoana impozabilă a avut codul de înregistrare în scopuri de TVA anulat și taxa înscrisă în facturile emise după reînregistrarea în scopuri de TVA a persoanei impozabile;

b) persoana impozabilă a colectat TVA pentru operațiunile taxabile, respectiv a depus declarația privind taxa pe valoarea adăugată colectată care trebuie plătită conform art. 11 alin. (6) și (8) din Codul fiscal, și a emis facturi. În această situație, după reînregistrarea în scopuri de TVA, persoana impozabilă trebuie să emită facturi de corecție conform art. 330 alin. (1) lit. b) din Codul fiscal. În situația în care nu există diferențe între taxa colectată în perioada în care persoana impozabilă a avut codul de înregistrare în scopuri de TVA anulat și taxa înscrisă în facturile emise după reînregistrarea în scopuri de TVA a persoanei impozabile, facturile emise după reînregistrare nu se includ în decontul de taxă depus conform art. 323 din Codul fiscal, în secțiunea „Taxa pe valoarea adăugată colectată”;

c) persoana impozabilă nu a colectat TVA pentru livrările de bunuri/prestările de servicii taxabile efectuate în perioada în care a avut codul de înregistrare în scopuri de TVA anulat, respectiv nu a depus declarația privind taxa pe valoarea adăugată colectată care trebuie plătită conform art. 11 alin. (6) și (8) din Codul fiscal, dar a emis facturi. În această situație, după reînregistrarea în scopuri de TVA, persoana impozabilă trebuie să emită facturi de corecție conform art. 330 alin. (1) lit. b) din Codul fiscal. Facturile de corecție nu se înscriu în decontul de taxă depus conform art. 323 din Codul fiscal, în secțiunea „Taxa pe valoarea adăugată colectată”, dacă nu există diferențe între taxa pe care ar fi trebuit să o colecteze în perioada în care persoana impozabilă a avut codul de înregistrare în scopuri de TVA anulat și taxa înscrisă în facturile emise după reînregistrarea în scopuri de TVA a persoanei impozabile, ci în „Declarația privind taxa pe valoarea adăugată colectată datorată de către persoanele impozabile al căror cod de înregistrare în scopuri de taxă pe valoarea adăugată a fost anulat conform art. 316 alin. (11) lit. a)-e), lit. g) sau lit. h) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal”. Persoana impozabilă datorează obligații fiscale accesorii conform art. 173 și 181 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, de la data la care avea obligația să plătească TVA aferentă livrărilor de bunuri/prestărilor de servicii taxabile, efectuate în perioada în care a avut codul de înregistrare în scopuri de TVA anulat, și până la data plății taxei, în baza declarației sus-menționate;

d) persoana impozabilă nu a colectat TVA pentru livrările de bunuri/prestările de servicii taxabile efectuate în perioada în care a avut codul de înregistrare în scopuri de TVA anulat, respectiv nu a depus declarația privind taxa pe valoarea adăugată colectată care trebuie plătită conform art. 11 alin. (6) și (8) din Codul fiscal și nu a emis facturi. În această situație, facturile emise după reînregistrarea în scopuri de TVA nu se înscriu în decontul de taxă depus conform art. 323 din Codul fiscal, în secțiunea „Taxa pe valoarea adăugată colectată”, dacă nu există diferențe între taxa pe care ar fi trebuit să o colecteze în perioada în care persoana impozabilă a avut codul de înregistrare în scopuri de TVA anulat și taxa înscrisă în facturile emise după reînregistrarea în scopuri de TVA a persoanei impozabile, ci în „Declarația privind taxa pe valoarea adăugată colectată datorată de către persoanele impozabile al căror cod de înregistrare în scopuri de taxă pe valoarea adăugată a fost anulat conform art. 316 alin. (11) lit. a)-e), lit. g) sau lit. h) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal”. Persoana impozabilă datorează obligații fiscale accesorii conform art. 173 și 181 din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, de la data la care avea obligația să plătească TVA aferentă livrărilor de bunuri/prestărilor de servicii taxabile, efectuate în perioada în care a avut codul de înregistrare în scopuri de TVA anulat, și până la data plății taxei, în baza declarației sus-menționate.

(3) În situațiile prevăzute la alin. (2), în cazul în care există diferențe între taxa colectată/care ar fi trebuit colectată în perioada în care persoana impozabilă a avut codul de înregistrare în scopuri de TVA anulat și taxa înscrisă în facturile emise după reînregistrarea în scopuri de TVA a persoanei impozabile, în decontul de TVA, în secțiunea „Taxa pe valoarea adăugată colectată”, se înscriu numai aceste diferențe.

(4) Prevederile alin. (2) se aplică în cazul în care persoana impozabilă se înregistrează în scopuri de TVA conform art. 316 alin. (12) din Codul fiscal începând cu 1 ianuarie 2017, în situația în care a avut codul de înregistrare în scopuri de TVA anulat în baza prevederilor art. 316 alin. (11) lit. a)-e) și h) din Codul fiscal, respectiv în baza prevederilor art. 153 alin. (9) lit. a)-e) și h) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare până la 1 ianuarie 2016.

(5) Prevederile alin. (2) nu se aplică în situația în care persoana impozabilă nu are obligația de a emite facturi conform art. 319 din Codul fiscal.

(6) În aplicarea prevederilor art. 11 alin. (7) și (9) din Codul fiscal, persoanele impozabile care au efectuat achiziții de la furnizori/prestatori în perioada în care aceștia au avut codul de înregistrare în

scopuri de TVA anulat își exercită dreptul de deducere a TVA pentru achizițiile respective, în limitele și condițiile prevăzute la art. 297-302 din Codul fiscal, pe baza facturilor emise de furnizor/prestator conform alin. (2), prin înscrierea taxei în primul decont de taxă prevăzut la art. 323 deus după reînregistrarea furnizorului/prestatorului sau, după caz, într-un decont ulterior.

(7) Exemple pentru aplicarea prevederilor alin. (2) referitoare la emiterea facturilor după înregistrarea în scopuri de TVA:

Exemplul nr. 1: persoana impozabilă a colectat TVA pentru operațiunile taxabile, dar nu a emis facturi

1. Societatea X are codul de TVA anulat începând cu data de 1 septembrie 2016. În luna octombrie livrează către societatea Y 100 de utilaje a căror valoare înscrisă în contract era de 50.000 lei/bucată, care nu include TVA. Societatea X nu emite factură, dar depune declarația privind taxa pe valoarea adăugată colectată care trebuie plătită conform art. 11 alin. (6) și (8) din Codul fiscal. Calculul taxei colectate de plată se va efectua astfel, ambele variante fiind corecte:

A. Societatea X, având codul de TVA anulat, nu mai poate încasa de la client valoarea TVA și colectează TVA din totalul sumei aferente livrării, respectiv $5.000.000 \text{ lei} \times 20 / 120 = 833.333 \text{ lei}$ TVA colectată. Având în vedere că furnizorul nu mai este înregistrat în scopuri de TVA, dacă beneficiarul nu mai acceptă ca la prețul din contract să se adauge și TVA, se consideră că prețul acceptat de beneficiar include TVA datorată de furnizor.

B. Societatea X recuperează de la client și valoarea TVA, clientul acceptând să îi plătească suma de 6.000.000 lei, și colectează TVA aplicând 20% la totalul sumei aferente livrării, respectiv $5.000.000 \text{ lei} \times 20 / 100 = 1.000.000 \text{ lei}$.

2. În cazul în care între societatea X și societatea Y nu există niciun contract sau contractul prevede că prețul include TVA sau nu menționează nimic cu privire la TVA, societatea X avea obligația de a plăti TVA din suma livrării. Astfel, dacă valoarea livrării este de 5.000.000, societatea X avea obligația de a plăti TVA de 833.333 lei.

După reînregistrarea în scopuri de TVA, societatea X va emite facturi cu TVA astfel:

1. În situația de la lit. A poate emite factura astfel: baza impozabilă 4.166.667 și TVA aferentă 833.333 lei, total factură 5.000.000 lei, factură care nu se înscrie în decontul de TVA de către furnizorul X, dar permite deducerea TVA la beneficiarul Y sau, dacă clientul este de acord să plătească în plus pe lângă prețul fără TVA și taxa aferentă, baza impozabilă înscrisă în factură va fi de 5.000.000 plus TVA de 1.000.000 lei. Diferența față de taxa colectată determinată la lit. A se înscrie în decontul de TVA în care este emisă factura respectivă astfel: $5.000.000 - 4.166.667 = 833.333 \text{ lei}$ baza impozabilă și TVA aferentă 166.667 lei. Beneficiarul poate deduce TVA de 1.000.000 lei.

În situația de la lit. B, societatea X va emite o factură corectă de 5.000.000 lei cu TVA de 1.000.000 lei, factură care nu se înscrie în decontul de TVA, în secțiunea „Taxa pe valoarea adăugată colectată”, de către furnizorul X, care permite deducerea TVA la beneficiarul Y.

2. Societatea X are obligația de a emite factură cu baza impozabilă de 4.166.667 lei și TVA 833.333 lei, factură care nu se înscrie în decontul de TVA, în secțiunea „Taxa pe valoarea adăugată colectată”, de către furnizorul X, dar permite deducerea TVA la beneficiarul Y.

Exemplul nr. 2: persoana impozabilă a colectat TVA pentru operațiunile taxabile și a emis facturi

1. Prezentarea situației este aceeași ca la exemplul nr. 1, cu excepția faptului că în acest exemplu societatea X a emis facturi pe perioada în care a avut codul anulat. Calculul taxei colectate de plată se va efectua astfel, ambele variante de determinare a taxei colectate fiind corecte:

A. În ipoteza în care valoarea livrării acceptată de beneficiar este de 5.000.000 lei, societatea X se poate regăsi în următoarele situații:

– ori a emis factura de 5.000.000 lei, fără să înscrie TVA în factură și plătește TVA din această sumă, respectiv 833.333 lei ($5.000.000 \text{ lei} \times 20 / 120$),

– ori a emis factura calculând TVA din suma facturată și înscriind această taxă în factură: respectiv bază 4.166.667 și TVA 833.333 lei.

B. Societatea X recuperează de la client și valoarea TVA pe lângă prețul din contract, situație în care solicită clientului să îi plătească suma de 6.000.000 lei, și, referitor la facturare, se poate regăsi ori în situația în care a emis o factură de 6.000.000 lei, în care nu a evidențiat TVA, ori a facturat 5.000.000 lei plus TVA 1.000.000 lei, total factură 6.000.000 lei. Pe baza prevederilor contractuale, furnizorul consideră în această situație că are de plată suma de 1.000.000 lei TVA colectată.

2. În cazul în care între societatea X și societatea Y nu există niciun contract sau contractul nu prevede dacă prețul include TVA sau nu menționează nimic cu privire la TVA, societatea X avea

obligația de a plăti TVA din suma livrării. Astfel, dacă valoarea livrării este de 5.000.000, societatea X avea obligația de a plăti TVA de 833.333 lei.

După reînregistrarea în scopuri de TVA, societatea X va emite facturi cu TVA astfel:

1. În situația de la lit. A poate emite factura astfel:

– o factură cu semnul minus, în funcție de modalitatea în care a facturat (cu sau fără TVA) și, separat sau pe aceeași factură, va factura cu plus, baza impozabilă de 4.166.667 și TVA aferentă 833.333 lei, total factură 5.000.000 lei. Factura nu se înscrie în decontul de TVA, în secțiunea „Taxa pe valoarea adăugată colectată”, al societății X, dar permite deducerea TVA la beneficiarul Y; sau,

– dacă clientul este de acord să plătească în plus pe lângă prețul fără TVA din contract și taxa aferentă, societatea X va emite o factură cu semnul minus, în funcție de modalitatea în care a facturat (cu sau fără TVA) și, separat sau pe aceeași factură, facturează cu plus baza impozabilă 5.000.000 plus TVA de 1.000.000 lei. Diferența față de taxa colectată inițial se înscrie de societatea X în decontul de TVA în care este emisă factura respectivă astfel: 5.000.000 - 4.166.667 = 833.333 lei baza impozabilă și TVA aferentă 166.667 lei. Beneficiarul poate deduce TVA de 1.000.000 lei.

În situația de la lit. B, societatea X va emite o factură cu semnul minus, în funcție de modalitatea în care a facturat inițial (cu sau fără TVA), și facturează baza impozabilă 5.000.000 lei cu TVA de 1.000.000 lei.

2. Societatea X are obligația de a emite factură cu semnul minus, în funcție de modalitatea în care a facturat (cu sau fără TVA) și, separat sau pe aceeași factură, facturează baza impozabilă de 4.166.667 lei și TVA 833.333 lei. Această factură nu se înscrie în decontul de TVA, în secțiunea „Taxa pe valoarea adăugată colectată”, de către furnizorul X, dar permite deducerea TVA la beneficiarul Y.

Exemplul nr. 3: persoana impozabilă nu a colectat TVA pentru operațiunile taxabile efectuate în perioada în care a avut codul de înregistrare în scopuri de TVA anulat, dar a emis facturi

1. Societatea X are codul de TVA anulat începând cu data de 1 septembrie 2016. În luna octombrie livrează către societatea Y 100 de utilaje a căror valoare înscrisă în contract era de 50.000 lei/bucată, exclusiv TVA. Societatea X emite factură, dar nu depune declarația privind taxa pe valoarea adăugată colectată care trebuie plătită conform art. 11 alin. (6) și (8) din Codul fiscal. Facturile au fost emise în următoarele variante:

A. În ipoteza în care valoarea livrării acceptată de beneficiar este de 5.000.000 lei, societatea X se poate regăsi în următoarele situații:

– ori a emis factura de 5.000.000 lei, fără să înscrie în factură taxa datorată de 833.333 lei,

– ori a emis factura calculând TVA din suma facturată și înscriind acest TVA în factură: respectiv bază 4.166.667 și TVA 833.333 lei.

B. Societatea X recuperează de la client și valoarea TVA pe lângă prețul din contract, situație în care solicită clientului să îi plătească suma de 6.000.000 lei, și, referitor la facturare, se poate regăsi ori în situația în care a emis o factură de 6.000.000 lei, în care nu a evidențiat TVA, ori a facturat 5.000.000 lei plus TVA 1.000.000 lei, total factură 6.000.000 lei.

2. În cazul în care între societatea X și societatea Y nu există niciun contract sau contractul nu prevede dacă prețul include TVA sau nu menționează nimic cu privire la TVA, societatea X avea obligația de a plăti TVA din suma livrării. Astfel, dacă valoarea livrării este de 5.000.000, avea obligația de a plăti TVA de 833.333 lei.

După reînregistrarea în scopuri de TVA, societatea X va emite facturi cu TVA astfel:

1. În situația de la lit. A poate emite factura astfel:

– o factură cu semnul minus, în funcție de modalitatea în care a facturat (cu sau fără TVA) și, separat sau pe aceeași factură, va factura cu plus baza impozabilă 4.166.667 și TVA aferentă 833.333 lei, total factură 5.000.000 lei. Factura nu se înscrie în decontul de TVA al societății X, în secțiunea „Taxa pe valoarea adăugată colectată”, ci în declarația privind taxa pe valoarea adăugată colectată care trebuie plătită conform art. 11 alin. (6) și (8) din Codul fiscal, dar permite deducerea TVA la beneficiarul Y;

– dacă clientul este de acord să plătească în plus pe lângă prețul fără TVA din contract și taxa aferentă, societatea X va emite o factură cu semnul minus, în funcție de modalitatea în care a facturat (cu sau fără TVA) și, separat sau pe aceeași factură, facturează cu plus baza impozabilă 5.000.000 plus TVA de 1.000.000 lei. Diferența față de taxa care ar fi trebuit colectată inițial se înscrie de societatea X în decontul de TVA în care este emisă factura respectivă astfel: 5.000.000 - 4.166.667 = 833.333 lei baza impozabilă și TVA aferentă 166.667 lei. Beneficiarul poate deduce TVA de 1.000.000 lei. Taxa care ar fi trebuit colectată de 833.333 lei se va plăti pe baza

Declarației privind taxa pe valoarea adăugată colectată care trebuie plătită conform art. 11 alin. (6) și (8) din Codul fiscal, în timp ce diferența de 166.667 lei se înscrie în decont.

În situația de la lit. B, societatea X va emite o factură cu semnul minus, în funcție de modalitatea în care a facturat inițial (cu sau fără TVA), și facturează baza impozabilă 5.000.000 lei cu TVA de 1.000.000 lei.

2. Societatea X are obligația de a emite factură cu semnul minus, în funcție de modalitatea în care a facturat (cu sau fără TVA) și, separat sau pe aceeași factură, facturează baza impozabilă de 4.166.667 lei și TVA 833.333 lei. Această factură nu se înscrie în decontul de TVA, în secțiunea „Taxa pe valoarea adăugată colectată”, de către furnizorul X, ci în declarația privind taxa pe valoarea adăugată colectată care trebuie plătită conform art. 11 alin. (6) și (8) din Codul fiscal, dar permite deducerea TVA la beneficiarul Y.

Exemplul nr. 4: persoana impozabilă nu a colectat TVA pentru operațiunile taxabile și nici nu a emis facturi

1. Societatea X are codul de TVA anulat începând cu data de 1 septembrie 2016. În luna octombrie livrează către societatea Y 100 de utilaje a căror valoare înscrisă în contract era de 50.000 lei/bucată, exclusiv TVA. Societatea X nu emite factură și nu depune declarația privind taxa pe valoarea adăugată colectată care trebuie plătită conform art. 11 alin. (6) și (8) din Codul fiscal.

După reînregistrarea în scopuri de TVA, societatea X va emite facturi cu TVA astfel:

a) dacă clientul nu este de acord să plătească TVA, societatea X facturează baza impozabilă 4.166.667 și TVA aferentă 833.333 lei, total factură 5.000.000 lei, factură care nu se înscrie în decontul de TVA, ci în declarația privind taxa pe valoarea adăugată colectată care trebuie plătită conform art. 11 alin. (6) și (8) din Codul fiscal, dar permite deducerea TVA la beneficiarul Y;

b) dacă clientul este de acord să plătească în plus pe lângă prețul fără TVA din contract și taxa aferentă, societatea X facturează baza impozabilă 5.000.000 lei plus TVA 1.000.000 lei, total factură 6.000.000 lei, factură care nu se înscrie în decontul de TVA, dar permite deducerea TVA la beneficiarul Y. Diferența de 166.667 lei față de taxa care ar fi trebuit colectată, respectiv 833.333 lei, pornind de la premisa că anterior reînregistrării societății X beneficiarul nu ar fi fost de acord să îi achite acestuia decât valoarea bunurilor exclusiv TVA (5.000.000 lei), se va înscrie în decontul de TVA în care este emisă factura respectivă astfel: $5.000.000 - 4.166.667 = 833.333$ lei baza impozabilă și TVA aferentă 166.667 lei. Beneficiarul poate deduce TVA de 1.000.000 lei. Diferența de taxă de 833.333 lei se va plăti pe baza declarației privind taxa pe valoarea adăugată colectată care trebuie plătită conform art. 11 alin. (6) și (8) din Codul fiscal.

2. În cazul în care între societatea X și societatea Y nu există niciun contract sau contractul nu prevede dacă prețul include TVA sau nu menționează nimic cu privire la TVA, societatea X avea obligația de a plăti TVA din suma livrării. Astfel, dacă valoarea livrării este de 5.000.000 lei, societatea X ar fi trebuit să colecteze TVA de 833.333 lei. După înregistrarea în scopuri de TVA, societatea X are obligația de a emite factură cu baza impozabilă de 4.166.667 lei și TVA 833.333 lei, factură care nu se înscrie în decontul de TVA, în secțiunea «Taxa pe valoarea adăugată colectată», de către furnizorul X, ci în declarația privind taxa pe valoarea adăugată colectată care trebuie plătită conform art. 11 alin. (6) și (8) din Codul fiscal, dar permite deducerea TVA la beneficiarul Y.

(10) În cazurile prevăzute la alin. (6)-(9), în situația în care apar evenimentele menționate la art. 287, ajustarea bazei de impozitare a TVA și, respectiv, ajustarea taxei deductibile de către beneficiar se realizează conform prevederilor din normele metodologice.

(11) În domeniul taxei pe valoarea adăugată și al accizelor, autoritățile fiscale și alte autorități naționale trebuie să țină cont de jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.

(12) În cazul în care se constată că există un abuz de drept, tranzacțiile implicate în astfel de practici abuzive trebuie redefinite, astfel încât să se restabilească situația care ar fi prevalat în lipsa tranzacțiilor ce au constituit abuzul. Organele fiscale competente au dreptul de a anula TVA dedusă în legătură cu fiecare tranzacție ori de câte ori se constată că dreptul de deducere a fost exercitat în mod abuziv. Pentru a invoca abuzul de drept, trebuie să fie îndeplinite cumulativ două condiții:

a) tranzacțiile în cauză, în pofida aplicării formale a condițiilor prevăzute de dispozițiile legale, au drept rezultat garantarea unor avantaje fiscale care ar contraveni scopului acelor dispoziții legale;

b) trebuie dovedit, în mod obiectiv, faptul că scopul esențial al operațiunilor în cauză este de a se obține un avantaj fiscal.

(13) Procedura de aplicare a prevederilor alin. (1) se stabilește prin ordin al președintelui A.N.A.F.

Venituri obținute din România de nerezidenți

Art. 12. – Sunt considerate ca fiind obținute din România, indiferent dacă sunt primite în România sau în străinătate, în special următoarele venituri:

- a) venituri atribuibile unui sediu permanent în România;
- b) venituri din activitățile dependente desfășurate în România;
- c) dividende de la un rezident;
- d) dobânzi de la un rezident;
- e) dobânzi de la un nerezident care are un sediu permanent în România, dacă dobânda este o cheltuială a sediului permanent;
- f) redevențe de la un rezident;
- g) redevențe de la un nerezident care are un sediu permanent în România, dacă redevența este o cheltuială a sediului permanent;
- h) veniturile unei persoane juridice străine obținute din transferul proprietăților imobiliare situate în România sau al oricăror drepturi legate de aceste proprietăți, inclusiv închirierea sau cedarea folosinței bunurilor proprietății imobiliare situate în România, veniturile din exploatarea resurselor naturale situate în România, precum și veniturile din vânzarea-cesiunea titlurilor de participare deținute la o persoană juridică română;
- i) veniturile unei persoane fizice nerezidente obținute din închirierea sau din altă formă de cedare a dreptului de folosință a unei proprietăți imobiliare situate în România, din transferul proprietăților imobiliare situate în România, din transferul titlurilor de participare, deținute la o persoană juridică română, și din transferul titlurilor de valoare emise de rezidenți români;
- j) veniturile din pensii definite la art. 99;
- k) veniturile din servicii prestate în România, exclusiv transportul internațional și prestările de servicii accesorii acestui transport;
- l) venituri din prestarea de servicii de management sau de consultanță din orice domeniu, dacă aceste venituri sunt obținute de la un rezident sau dacă veniturile respective sunt cheltuieli ale unui sediu permanent în România;
- m) venituri reprezentând remunerații primite de nerezidenții ce au calitatea de administrator, fondator sau membru al consiliului de administrație al unei persoane juridice române;
- n) comisioane de la un rezident;
- o) comisioane de la un nerezident care are un sediu permanent în România, dacă comisionul este o cheltuială a sediului permanent;
- p) venituri din activități sportive și de divertisment desfășurate în România, indiferent dacă veniturile sunt primite de către persoanele care participă efectiv la asemenea activități sau de către alte persoane;
- q) venituri din premii acordate la concursuri organizate în România;
- r) venituri obținute la jocurile de noroc practicate în România;
- s) venituri realizate din lichidarea unei persoane juridice române;
- ș) venituri realizate din transferul masei patrimoniale de la fiduciar la beneficiarul nerezident în cadrul operațiunii de fiducie.